

GAZETA PORANNA

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 8793.

Lwów, czwartek 7 marca 1929.

Rok XX.

Nakładem Spółki Wydawniczej GRODKI i Spółka.

Redaktor naczelny: JERZY KONARSKI.

Senat wniesie do rządu rezolucję żadającą podniesienia płac pracowników państwowych.

CHOROBA KS. PRYMASA HLONDA.
Poznań, 5. marca. (Tel. G. P.). Ks. Kard. Prymas Hlond znajduje się w Szpitalu Sióstr Elżbietanek w Poznaniu. Silna **newralgia** zmusiła go do szukania pomocy lekarskiej. Do newralgii przyłączyła się jeszcze **influenza** i zapalenie opłucnej. Obecnie stan gorączkowy minął i zapalenie opłucnej już pokonane.

KONFERENCJA P. DEVEYA
(Telefonem od naszego korespondenta).
Warszawa, 5. marca. (st) Amerykański doradca finansowy p. Devey po powrocie z Ameryki, gdzie konferował z przedstawicielami świata finansowego, odwiedzi w najbliższym czasie p. Min. skarbu Czechowicza celem odbycia dłuższej konferencji.

**NIUDAŁA UCIECZKA WIEŹNIÓW
POLITYCZNYCH.**
(Telefonem od naszego korespondenta).
Warszawa, 5. marca. (st). Z pogranicza litewskiego donoszą, że 2. bm. z więzienia w Olicie na Litwie udało się zbiedz nocą **trzech więźniów politycznych** i udało się w kierunku granicy polskiej. Zarządzony przez straż więzienną, oraz przez żołnierzy pościg, zdołał zatrzymać zbiegów tuż przy granicy. Jeden z nich, niejaki Burchowski, który broniał się, został postrzelony i po upływie godziny zmarł.

TRAGEDIA ROSYJSKIEJ EMIGRANTKI.
(Do artykułu na stronie 10-tej)

KOMITET FLOTY NARODOWEJ.
(Telefonem od naszego korespondenta).
Warszawa 5. marca. (ab) W gabinecie Marsz. Sejmu Daszyńskiego pod jego przewodnictwem odbyło się doroczne zebranie **komitetu Floty narodowej**. W zebraniu tym uczestniczyli: om. Kwiatkowski, gen. Zaruski, komandor Świrski, dyr. Nosowicz, wojewoda pomorski La Motte, przedstawiciele Prezydium Rady Min. i interesowanych Min. Sekretarz gen. komitetu gen. Zaruski przedłożył sprawozdanie z działalności komitetu, potem dalsze obrady odroczono do czwartku.

**SPUSZCZENIE NA WODĘ TRZECH
STATKÓW POLSKICH.**
(Telefonem od naszego korespondenta).
Warszawa, 5. marca. (ab) W kwielniu br. zostaną ukończone i spuszczone na wodę trzy okręty wojenne zamówione we Francji przez kierownictwo polskiej marynarki wojennej. Są to dwie łodzie podwodne „Rys” i „Wilk” i kontrtorpedowiec „Burza”.

ARESztOWANIE W IRLANDJI.
Dublin, 5. marca. (Tel. G. P.) W związku z oświadczeniem prezydenta Cograve o istnieniu w Irlandji organizacji zagrażającej ustrojowi społeczeństwu, aresztowano około 40 młodych ludzi oraz przeprowadzono rewizję.

Czytajecie! Czytajecie! Czytajecie!

Wielki konkurs „Kwiatu śnieżnego”

w „Gazecie Porannej”.

Mnóstwo wartościowych nagród!

Szczegóły w najbliższych numerach „Gazety Porannej”.

Kryzys umiarkowania.

CZTERY RADYKALNE PROJEKTY. — PODNIECENIE UMYŚŁÓW. — WESZLIŚMY POD ZŁĄ KONSTELACJĘ.

Lwów, 6 marca.

Wśród wielu innych analogij między życiem jednostki i życiem zbiorowym narodów zachodzi i to podobieństwo, że w miarę dojrzewania rośliny umiarkowanie. Coraz rzadziej do głosu przechodzą nieskoordynowane, ślepe odruchy, a władzę instynktów zastępuje władza rozumu. Pod tym względem stosunki w Polsce wykazują w ostatnich okresie **zdecydowany odwrót.**

Jest on tem bardziej uderzający, że bezpośrednio przedtem widzieliśmy pewien postęp. Wystarczy wskazać na różnicę między hasłami, które zwięźdzały w ostatnich i poprzednich wyborach sejmowych. Hasła Bezp. Bloku były nacechowane **umiarkowaniem i powagą** tak w kierunku zagadnień politycznych, jak społecznych. Wiele innych stronnictw, wśród nich nawet radykalne, usiłowało dociągnąć swe programy — wbrew zwyczajnej licytacji wyborczej — **do płaszczyzny centralnej.** Umiarkowanie stało się popularne, ale nie trwało długo.

Oto stoi w obliczu kilku faktów, świadczących, że **życie przesunęło się znów ku skrzydłu skrajnemu.** Stronnictwa lewicy wysuwają nowy projekt **ustawy o reformie rolnej**, wprost niesłychany w swych postanowieniach i w pełni dorastający do tych demagogicznych projektów, które powstawały w atmosferze wojny polsko-bolszewickiej i ogólnej radykalizacji społeczeństwa. Wystarczy wspomnieć, że projekt ów, nad którym dziś poważnie radzi komisja sejmowa, przewiduje **całkowite upaństwowienie lasów prywatnych**, a wywłaszczenie majątków ziemskich uskutecznia w warunkach, sprowadzających odszkodowanie do fikcji.

Opracowany przez P. P. S., Wyzwolenie i Stron. Chłopskie projekt zmiany Konstytucji nie ustępuje pod względem skrajności tamtemu. Żąda zniesienia Senatu, rozdziału Kościoła od państwa, wprowadzenia „**ludowej inicjatywy ustawodawczej**” i daje mniejszościom prawo do najszerszej autonomii terytorjalnej. A zatem w zasadach swych **powraca do tego, co do których ludziśmy się, żeśmy z nich wyrosli.**

Nie mniejszy radykalizm, choć w odwrotnym kierunku, cechuje projekt zmiany Konstytucji, opracowany przez Bezp. Blok. Można się sprzeczać co do tego, czy jest zły lub dobry, pożyteczny czy szkodliwy, realny czy utopijny, ale zaprzeczyć się nie da, że **jest on skrajny.** Doktrynę wzmocnienia władzy doprowadza do ostatecznych konsekwencji, stwarzając w dziedzinie ustrojowej **nigdzie niespotykane „nowum”.** I jeśli krytycy tego projektu podnoszą dziś, że jego postanowienia pozostają w sprzeczności z wyborczym programem Bezp. Bloku, to **sprzeczność ta polega na zupełnym zarzuceniu stanowiska umiarkowanego.**

Sprzeniewierzył się wreszcie umiarkowaniu sam rząd, wysuwając swój **projekt akcji budowlanej**, o którym powiedzić można, że jest ciężkim, że jest **projektem rewolucyjnym, choć pozbawionym rewolucyjnej logiki.**

Ten „podmuch radykalizmu” nie jest zjawiskiem, z którego wypadaloby się cieszyć. Przeciwnie — jest to **proces wsteczny.** Towarzyszy mu **podniecenie umysłów**, którego owocem jest chociażby konflikt Sejmu z Ministrem skarbu, lub niektóre ustępy ostatniej

mowy Marsz. Piłsudskiego. Wszystko to **oddala nas od upragnionej stabilizacji duchowej i materialnej i zbliża do możliwości wstrząsów i przewrotów.**

Można uważać astrologię za przesąd, ale trudno pozbyć się wrażenia, że **wobodzimy pod „złą konstelację”.** Jej wpływ, ogarniający z wolna wszystkie dziedziiny pracy państwowej, łatwo może **zepsuć i zniszczyć to, co wy-**

budowaliśmy i ustalili. Tracimy spokój, poczucie odpowiedzialności i rozsądek. Tracimy miarę i trzeźwy pogląd na rzeczywistość. **Ulegamy popełdom,** które można usprawiedliwić u organizmów młodych i niedoświadczonych, ale które stają się jakimś **straszonym anachronizmem u ludzi i w instytucjach, kierujących życiem publicznym.**

Wywóz zboża z państwowych zapasów.

MAGAZYNY W PORCIE GDANSKIM PRZYGOTOWANE DO EKSPORTU.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 5. marca (st) Na jednym z ostatnich posiedzeń międzyministerjalnej komisji powołanej do spraw państwowej rezerwy zbożowej, omawiano kwestję możliwości wywozu zagranicę polskiego zboża z zapasów rezerwy. Mogłoby to nastąpić w wypadku stwierdzenia **nadwyżki zboża, która pozostawałaby po całkowitem zaspokojeniu potrzeb aprowizacyjnych ośrodków spożywczych.** W wyniku pomyślnego stanu

rzeczy kompetentne czynniki poleciły **zabezpieczyć większe magazyny na terenie portu gdańskiego, dokąd odpowiednia ilość żyta z zapasów rezerwy może być przewieziona, a następnie częściami wywieziona zagranicę.** Powiększenie ilości zapasów państwowej rezerwy zbożowej, jak również natężenie żyta na rynku wewnętrznym wskazuje na możliwość zrealizowania powyższej koncepcji.

Cenny dokument z czasów K. Ś. Kusiński w polskim muzeum pocztowym.

P. TOMASZ ARCISZEWSKI Z R. 1918 I JEGO IMIENNIK Z R. 1794.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 5. marca (st). P. Kazimierz Chodorowski ofiarował p. ministrowi Miedzińskiemu cenny dokument z czasów **Kościuszkowskich, przedstawiający patent dla Jana Arciszewskiego na komisarza generalnego poczt koronnych i litowskich, nadany przez Tadeusza Kościuszkę dnia 8. maja 1794 r.** Działnym zbiegiem okoliczności w 124 lat później **pierwszym mini-**

strem poczty i telegrafów w odrodzonej Polsce został działacz, noszący to samo nazwisko, P. Tomasz Arciszewski, mianowany 18. listopada 1918 r., stał się jakby bezpośrednim następcą Jana Arciszewskiego, komisarza poczt koronnych i litowskich Rzeczypospolitej Polskiej. Cenny dokument został ofiarowany przez p. min. Miedzińskiego do Muzeum pocztowego.

Ustąpienie posła Stanów Zj. Stetsona.

ZŁOŻYŁ DYMISJĘ ZGODNIE ZE ZWYCZAJEM, WOBEC OBJĘCIA URZĘDOWANIA PRZEZ NOWEGO PREZYDENTA.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 5. marca (st) Agencja „Press” dowiaduje się z kół dyplomatycznych, iż **poseł amerykański w Warszawie p. Stetson zgłosił na ręce nowego Prezydenta Stanów Zj. dymisję z zajmowanego stanowiska.** Należy wyjaśnić, że istnieje zwyczaj w amerykańskiej dyplomacji składania stanowisk ministrów

pełnomocnych na ręce nowego prezydenta Ameryki, w chwili, gdy obejmuje on urządowanie. Jak się dowiadujemy, poseł Stetson otrzyma w najbliższym czasie decyzję prez. Hoovera, czy dymisja jego będzie przyjęta, czy też otrzyma on nową nominację z rąk nowego Prezydenta.

Hoover i Curtis obeli urządowanie.

COOLIDGE STAŁ SIĘ JUŻ OSOBĄ PRYWATNĄ. — NOMINACJA NOWEGO GABINETU.

Waszyngton, 5. marca (Tel. G. P.). Gdy odbywała się ostatnia ceremonia objęcia władzy przez Hoovera, 70 kongres skończył swe prace. O godz. 11-tej gen. Daves przybył po raz ostatni na posiedzenie senatu, poczem przekazał władzę nowemu wiceprezydentowi **Curtisowi,** który ex officio stał się prezydentem senatu. Obecni byli prezydenci Hoover i Coolidge, członkowie korpusu dyplomatycznego itd.

Waszyngton, 5. marca (Tel. G. P.). Rząd amerykański ma zebrać się na specjalną naradę poświęconą głównie

sprawie meksykańskiej. Na naradzie tej powzięte mają być postanowienia co do kroków jakie Stany Zj. podejmą w tej sprawie.

Nowy Jork, 5. marca (Tel. G. P.). Kellog odbył szereg konferencyj z nowym prezydentem, informując go o **położeniu w Meksyku.** Granica meksykańska jest zamknięta i wszelkie **pościagi, zdążające do Meksyku ze Stanów Zj., są zatrzymywane przez powstańców.** Na granicy zgromadziło się obecnie kilkadziesiąt wagonów kolej.

WYRÓB SREBRNYCH 5-ZŁOTÓWEK

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 5. marca (st) Mennica państwowa uruchomiła już całkowicie produkcję srebrnych monet 5-złotowych. Maszyny biją dziennie około 15 tys. sztuk nowych monet ze stopu zawierającego 750 części srebra i 250 części miedzi. Nowe monety **puszczone będą w obieg w końcu tego miesiąca.**

NIEMA WOLNYCH KONCESJI TYTONIOWYCH.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 5. marca (st) Min. skarbu wyjaśnia że składanie obecnie podań na koncesje tytoniowe w Min. jest bezcelowe, gdyż obecnie Min. nie dysponuje wolnymi koncesjami ani też udziałami w koncesjach tytoniowych.

TAJNE SKŁADY NARKOTYKÓW W WILNIE.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 5. marca (st) Wezoraj z polecenia prokuratora sądu w Wilnie dokonano szeregu rewizji w mieszkanich prywatnych i zakładach aptecznych, których właściciele podejrzani byli o uprawianie **niedozwolonego handlu narkotykami.**

W składach Brassmana i Bergmana znaleziono większe ilości narkotyków, mianowicie **kokainę, morfinę i opium.** Będą oni pociągnięci do odpowiedzialności i grozi im kara więzienia od 3 miesięcy do 5 lat.

LADNY ZWIĄZEK B. POWSTAŃCÓW!

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 5. marca (st) Rewizja w Zw. b. powstańców G. Śląskich wywołała w Katowicach duże poruszenie. Gdy policja zjawiała się w lokalu Związku okazało się, że „zasłużeni bohaterowie” **zdażyli wywieść najważniejsze dokumenty, a sami ułotnili się.** Część ruchomości zarząd Związku przeniósł do jednego z gniazd „Sokoła”. Dokumenta policja skonfiskowała. Nakaz zawieszenia Związku winien być doręczony prezesowi lub jego zastępcy. Tymczasem mimo poszukiwań policji, nikogo z pośród członków zarządu nie udało się odszukać. Wobec tego rozporządzenie p. Komisarza rządu **wywieszono na drzwiach lokalu.**

DACH OBCIĄŻONY ŚNIEGIEM ZAWALIŁ SIĘ.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 5. marca (st) Dziś w farbiarni i pralni chem. Portfeila (Nowolipki 63) w podwórzu w starym partementowym budynku zawalił się dach wskutek przegnięcia oraz pod ciężarem śniegu. **Waląc się, przygniół czterech robotników.** Zdołano ich wydobyć z pod szczątków belek i desek. Wszyscy doznali ciężkich obrażeń.

79-ROGZNICA URODZIN PREZ. MASARYKA.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 5. marca (st) 7. marca obchodzi 79 rocznicę urodzin jeden z największych żyjących europejskich i światowych polityków filozofów **Masaryk, trzykrotnie obrany prezydentem Republiki czeskosłowackiej.** Kolonja czeskosłowacka w Warszawie obchodzi dzień 7. marca bardzo uroczystie.

ORDER DLA WDOWY PO LENINIE.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 5. marca (st) Rząd sowiecki postanowił odznaczyć orderem czerwonego sztandaru pracy wdowę po Leninie **Krupską,** która obchodzić będzie w najbliższych dniach swoje 60-lecie.

Jak wygląda projekt lewicowy zmiany Konstytucji?

6 ARTYKUŁÓW ZASTĘPUJE NOWEMI, A 39 ARTYKUŁÓW ZMIENIA. — ZNIIESIENIE SENATU. — INICJATYWA USTAWODAWCZA. — AUTONOMJA NARODOWOŚCIOWA.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa 5. marca. (ab) Jak już donosiliśmy stronnictwa parlamentarne PPS., Wyzw. i Stronnictwo Chłopskie złożyły w poniedziałek w Sejmie swój własny projekt zmiany Konstytucji. Projekt ten zostawia 81 artykułów dotychczasowej Konstytucji, 6 artykułów całkowicie usuwa, wprowadzając na ich miejsce nowe, zmianie zaś ulega 39 artykułów. Według tego projektu zmieniona Konstytucja miałaby li-

126 artykułów czyli tyle co Konstytucja obecna. Projekt znosi Senat, a w miejsce jego wprowadza podniesienie wpływu Sejmu. Na miejsce Senatu ma być kreowana sejmowa komisja kodyfikacyjna. Zadaniem jej będzie badanie projektu ustawy pod każdym względem, zanim Sejm powezmie definitywne uchwały. Prezydentowi Rzplitej przysługują te same prawa co obecnie, w dziedzinie zwolnienia i zamykania parlamentu, jak i rozwiązywania Sejmu. Dotychczasowe prawo otwierania sesji przysługujące prezydentowi, przynajmniej projekt Marszałkowi Sejmu. Na wypadek, gdyby prezydent sesji zwyyczajnej lub nadzwyczajnej we właściwym terminie nie zwołał, ma to zarządzić Marszałek Sejmu w przeciągu siedmiu dni.

Inne postanowienia projektu dotyczą

sprawy wyboru do ciał ustawodawczych. Projekt — zakaz udziału urzędników administracji państwowej w akcji wyborczej i kandydowania z okręgu, rozszerza na księży. — Co się tyczy przekroczeń budżetowych, to

projekt przyjmuje zasady, zawarte w uchwalonej przez Sejm ostatnio ustawie skarbowej. „Monitor Polski” ma ogłosić te przekroczenia do trzech dni, a Sejm ma się zebrać w ciągu następnego ośmiu dni dla powzięcia decyzji.

Zupełnie nowe są postanowienia inicjatywy ustawodawczej.

Dotychczasowa inicjatywa obok Sejmu i rządu przyznana ma być również Najwyższej Izbie gospodarczej, Izbie pracy oraz obywatelom, jeżeli przedstawi 100 tys. podpisów. Równie zupełnie inaczej jest unormowana kwestja

wyboru Prezydenta.

Wybierać ma go Zgromadzenie Narodowe, wybrane na tych zasadach co Sejm, w podwójnej ilości członków.

Projekt przewiduje niemożliwość wydawania dekretów przez Prezydenta Rzplitej po rozwiązaniu Sejmu, a przy znanie Prezydentowi Rzplitej pełnomocnictw przez Sejm zostaje znacznie utrudnione i zwężone.

Odpowiedzialność parlamentarna rządu zostaje również inaczej skonstruowana. Wniosek

o votum nieufności

wymaga podpisów 25 posłów. Głosowanie może być po 8 dniach, chyba, żeby przeciw rządowi lub ministrowi oświadczyła się większość trzy piąte. W dziedzinie niezawisłości sędziowskiej ta ostatnia jest sprecyzowana. W razie konieczności Izba sędziów może być zmniejszona, a to wskutek reorganizacji sądów lub zmiany granic okręgów sądowych. Projekt przewiduje na

obszarach narodowo mieszanym wprowadzenie autonomji.

To ostatnie określa specjalna ustawa. Ordery, za wyjątkiem wojskowych, mają być zniesione. Pozatem PPS zupełnie odmienne konstruje

prawo własności,

aniżeli to projektuje Wyzwolenie i Stronnictwo Chłopskie. M. in. domagają się socjaliści kontroli państwowej nad produkcją, wypowiadają się za stopniową socjalizacją produkcji. Natomiast Wyzw. i Stron. Chłop. w swoim projekcie ograniczają własność ziemską do 60 ha, zaś nadwyżka ma służyć dla naprawy ustroju rolnego, a wyłączenie ma być dokonane bez odszkodowania.

Daleko idące zmiany wprowadza projekt stronnictw lewicowych w stosunku państwa do religji. Przedewszystkiem uchylone zostają dotychczasowe artykuły o autonomji Kościoła rzym. kat. i innych kościołów i wyznań. W przyszłości państwo i samorzady nie mogą być obciążone żadnymi wydatkami na cele wyznaniowe. Co do szkolnictwa, to naukę religji obowiązkową projekt znosi, pozostawiając ją uznaniu rodziców.

Walka o sprawę mniejszości narodów. na terenie Rady Ligi Narodów.

DYSKUSJĘ ODŁOŻONO DO JUTRA. — WNIOSKI STRESEMANN I DANDURANDA.

Genewa 5. marca. (Tel. G. P.) Obecna sesja Rady Ligi Narodów znajduje się całkowicie pod znakiem debaty mniejszościowej. Wczoraj odbył się między członkami Rady szereg rozmów mających na celu wyjaśnienie sytuacji w kwestji mniejszościowej. A więc oprócz rozmów między ministrem Zaleskim a Briandem i Adatehim oraz Scialoją a Titulescu odbył Briand dłuższą konferencję z Scialoją i Chamberlainem.

O godz. 4.30 po poł. Rada miała przystąpić do debaty mniejszościowej. Na porządku dziennym znalazły się dwa kolejne wnioski: 1) w sprawie procedury, którą należy stosować wobec petycji mniejszości, 2) co do gwarancji wykonywania ochrony mniejszości przez Radę Ligi Narodów na podstawie międzynarod. umów mniejszościowych.

Wniosek pierwszy budzi mniejsze zainteresowanie niż drugi wniosek (Stresemanna), dokoła którego

rozwinie się prawdopodobnie główna dyskusja. Mała Ententa popiera całkowicie stanowisko Polski. Państwa te zdecydowane są bronić stanowiska, że Rada nie może bez ich zgody narzucić im jakiegokolwiek zmian w sprawie procedury i gwarancji ochrony mniejszości.

Dandurand (Kanada) przedstawił Radzie zrewidowany tekst swego memorandum, zawierający trzy uzupełnienia do pierwotnych propozycji:

1) Przedstawiciele mniejszości, które mieszkają poza granicami odpowiedniego kraju, będą mieli prawo wnosić petycje. 2) Przewiduje się w nagłych wypadkach postępowanie specjalne, co również było dotychczas w zwyczajaju. W tych wypadkach będzie gen. sekret. Ligi uprawniony wydawać zarządzenia bez zasięgania opinii komitetu Rady Ligi Narodów. 3) Komitet Rady Ligi Narodów w wypadku, gdy nie nada biegu petycjom, ma postanowić, w jakich wypadkach i pod jakimi warunkami ma nastąpić publiczne poinformowanie o sprawie.

Dyskusję nad sprawą mniejszościową odłożono do dnia jutrzejszego, co spowodowane zostało koniecznością uzupełnienia w prywatnych rozmowach informacji posiadanych przez niektórych członków.

WNIOSEK STRESEMANN.

Wiedeń, 5. marca. (Tel. G. P.) Korespondent „N. Fr. Presse” otrzymał od pewnej miarodajnej osobistości wyjaśnienia, że wniosek niemiecki w kwestji mniejszościowej nie jest skierowany przeciw jakimkolwiek państwom i nie ma na celu naruszenia istniejących układów. Jako praktyczne rozwiązanie kwestji proponują Niemcy utworzenie komisji, któraby zbadała kwestję mniejszości narodowych.

Senat wniesie do rządu rezolucję żądającą podniesienia płac pracowników państwowych.

ZACZĘŁY SIĘ PRACE BUDŻETOWE W SENACIE. — REFERAT SENATORA SZARSKIEGO.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa 5. marca. (ab) Senat rozpoczął dzisiaj swoje prace nad preliminarzem budżetowym na rok 1929-30. Jak wiadomo senacka komisja skarbowo-budżetowa poczyniła szereg zmian w redakcji budżetu uchwalonej przez Sejm przede wszystkim przywracając te skreślane pozycje, które przeprowadził Sejm. Pozycje te dotyczą funduszy dyspozycyjnych Min. spraw wewn., Min. spraw wojsk., a częściowo Min. spraw zagran. Sejm kreśląc te fundusze, manifestował w ten sposób swoje niezadowolone przeciwko rządowi.

Wstęp do debaty generalnej Senatu objął referat wygłoszony przez sen. Szarskiego.

Referent zaznaczył, że komisja Senatu obniżyła dochody ogółem o 52,591.232 zł., wydatki o 34,646.135 zł., a więc i nadwyżkę o 17,945.095 zł. Ponieważ z tej nadwyżki przeczna

cza się 148 milionów złotych na wyplata 15 procentowego dodatku dla urzędników i inwalidów, przeto istotna nadwyżka wynosi według uchwały komisji Senatowi 11,603.703 zł. Co się tyczy urzędników, to Senat wniesie jeszcze rezolucję, stwierdzającą, że podwyżka płac pracowników państwowych przynajmniej do wysokości realnej płac z końca r. 1926 jest najpilniejszym obowiązkiem Państwa.

Co do ustawy skarbowej, referent stwierdza, że niewolnicze wykonywanie budżetu nawet mimo dozwolonego virement jest wykluczone. Gospodarka państwowa bez przekraczania budżetu jest niemożliwa. Podnosząc rozbieżność między budżetem uchwalonym a wykonanym, zapomniano u nas o daleko znaczniejszej rozbieżności między budżetem dochodów a ich rzeczywistymi wpływami. Jeżeli dochody przekroczone są o 40% uwalni-

narza, to dowodzi, że cyfry budżetowe były nierealne. Nierealnego zaś budżetu nie można zrealizować.

Komisja Senatu postanowiła, że rząd może czynić nadzwyczajne wydatki nie wówczas, gdy nastąpiła klęska żywiołowa lub inny wypadek nagły, lecz gdy zachodzi niemiernie potrzebna, mająca charakter konieczności państwowej, a która nie dała się przewidzieć. Wydatek taki musi się opierać na uchwałę Rady ministrów, która jest obowiązana przedłożyć wniosek w sprawie kredytu dodatkowego na najbliższym posiedzeniu Sejmu.

Rozpoczęła się dyskusja generalna. Przedstawiciele poszczególnych klubów senackich w debacie generalnej nie powiedzieli nic nowego poza tem, co słyszeliśmy z ust ich kolegów w Sejmie.

Wojska powst. zbliżają się do Meksyku

RYWALIZACJA ANGLJI I STANÓW ZJ. NA TERENIE MEKSYKU.

Nowy Jork 5. marca. (Tel. G. P.) Powstanie w Meksyku obejmuje głównie armję. Ludność cywilna zachowuje się neutralnie lub wrogo. Odnosi się to przedewszystkiem do robotników. Powstańcy nie wahają się w razie oporu terroryzować mieszkańców.

Nowy Jork 5. marca. (Tel. G. P.) Jak podaje agencja Hayasa wojska rewolucyjne zbliżają się do Meksyku.

Nowy Jork 5. marca. (Tel. G. P.) Ostatnie wypadki w Meksyku wywołały tu duże zaniepokojenie. Nie ulega wątpliwości, że powstanie nastąpiło m. in. na tle walki o wpływy Stanów Zj. i Anglii na terenie Meksyku. Powstanie inspirowane jest przez b. prezydenta meksykańskiego w Londynie, który wystawny jest jako kandydat na prezydenta.

Wiedeń, 5. marca. (Tel. G. P.) Dzienniki donoszą z Meksyku, że wysyłka transportów wojskowych do prowincyj powstańców w Meksyku wskazuje na to, że rząd zdecydowany jest do stłumienia powstania w samym zarodku.

Nowy Jork, 5. marca. (Tel. G. P.) Ag. Reutersa stwierdza, że wiadomość o aresztowaniu prezydenta Meksyku Portesa Gil i członków rządu jest pozabawiona podstaw. W stolicy Meksyku

panuje spokój. Z El Paso w stanie Texas donoszą, że 5.000 wojsk federalnych meksykańskich pod wodzą gen. Urbalego rozpoczęło walkę z wielkimi oddziałami powstańców.

Dymisja gab. holenderskiego?

W ZWIĄZKU Z AFERĄ „UTRECHTSCHÉ DAGBLAD”

Warszawa, 5. marca. (Tel. G. P.) „Kurjer Warsz.” donosi z Paryża, iż prasa francuska tak ostro wystąpiła przeciw Holandji, iż w tamtejszych kołach politycznych liczą się z możliwością dymisji całego gabinetu holenderskiego, a przynajmniej ministra spraw zagranicznych.

„Echo de Paris” ocenia sytuację van Blocklanda jako bardzo kompromitującą i zapytuje, czy przypadkiem minister nie był w posiadaniu dokumentów już od 2 miesięcy. Pismo wyraża życzenie, aby rząd holenderski zakomunikował ujawnione dokumenta zainteresowanym mocarstwom.

Kilka dzienników paryskich proponuje utworzenie w Genewie przy Lidze Narodów międzynarod. trybunału, któryby

sądził dzienniki i organy lansujące fałszywe wiadomości.

Poprawa sytuacji kolejowej.

Z WYJĄTKIEM DYREKCJI WILEŃSKIEJ, LWOWSKIEJ I GDAŃSKIEJ.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 5. marca (st) Sytuacja na kolejach dzięki ustąpieniu mrozów uległa znacznej poprawie. W dyrekcjach warszawskiej, katowickiej, krakowskiej, poznańskiej, radomskiej, stanisławowskiej ruch normalny przy stałych opadach śnieżnych. W dyrekcji katowickiej i krakowskiej jest uwieczonych 2 i pół tys. wagonów z węglem dla Czechosłowacji, co powoduje trudności w odprawieniu wagonów podczas transportu. W dyrekcji gdańskiej zasypane ponownie dwie linje. Nad ich oczyszczeniem pracuje brygada robotnicza i plugi śnieżne. Dwa pociągi mieszane, które ugrzęzły pod Wielką Wsią, sprowadzono do Pucka. W dyrekcji wileńskiej zamieć ustała. Ruch pociągów bardzo utrudniony odbywa się przy pomocy plugów.

Z dyrekcji lwowskiej sygnalizują o gwałtownej śnieżycy, co powoduje nowe opóźnienia.

RUCH POCIĄGÓW.

Lwów 6. marca.

W dniu dzisiejszym pociągi kursowały normalnie z opóźnieniami do 80 minut (maximum).

STAN CIEPŁOTY W KRAJU.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 5. marca (st) Dziś o godz. 8. rano temperatura w Warszawie wynosiła 14 stopni urozu, w Gdyni 4, Krakowie, Tarnopolu 6, w Brześciu nad Bugiem, Zakopanem, Morskiem Oku 11, w Puhulance 18 stopni. W całym kraju zapowiada się odwilż.

Sprawa konfliktu polsko-litew.

ROZWAŻANA BĘDZIE 15. MARCA.

Genewa, 5. marca. (Tel. G. P.) Przewodniczący komisji komunikacyjno-tranzytowej zawiadomił sekretariat generalny, że komisja zajmie się zbadaniem dalszego biegu, jaki ma być nadany rezolucji Rady na sesji zwyczajnej 15. marca, dotyczy konfliktu

polско-litewskiego.

Należy przypomnieć, że Rada postanowiła zwrócić się do komisji doradczej i technicznej do spraw komunikacji i tranzytu, o zbadanie kwestji litewskiej i przedstawienie sprawozdania.

Zaczyna się litanja oskarżeń

KONTROFENZYWA ENDECJI PO MOWIE MARSZ. PIŁSUDSKIEGO.

Warszawa 5. marca. (Tel. G. P.) W związku z listem, który ukazał się dziś rano w „Gazecie Warszawskiej”, w którym ks. dr. Godlewski oskarża Naczelnego Dowództwo o roztrwonienie pieniędzy publicznych w r. 1920. „Przegląd Wiecz.” podkreśla, że a meritum zarzutów ks. Godlewskiego zwrócone jest przede wszystkim przeciwko śp. gen. Roz-

wadowskiemu i gen. Stanisławowi Hallerowi. Zdaniem dziennika list ten jest dalszym ogniwem ataków Stronnictwa Narodowego, (którego pierwszym ogniwem ma być list gen. Szeptyckiego) i ma na celu odwrócenie uwagi społeczeństwa od ciężkich oskarżeń arzuconych przez Pierwszego Marszałka Polski.

Kto może mieszkać w „Citta di Vaticano”.

PAPIEŻ ROZPOCZYNA WYKONYWANIE WŁADZY SUWERENNEJ.

Rzym, 5. marca. (Tel. G. P.) Papież przyjął znanego uczonego włoskiego Marconiego, który przedstawił Ojcu św. plan instalacji radiowej na terenie Watykanu. Nieliczni mieszkańcy „citta di Vaticano”, nienależący do stanu duchownego, otrzymali już wypowiedzenie swoich lokali od najbliższego terminu. Specjalnym studjum poddana jest kwestja obywatelstwa watykańskiego dla osób, które stale zamieszkują mia-

sto Watykan. Wydano rozporządzenie, że Watykan zamieszkiwać mogą wyłącznie osoby, które otrzymają na to specjalne zezwolenie w związku ze swoimi zajęciami i potrzebami nowego państwa. Wraz z temi osobami mogą mieszkać jedynie ich krewni wstępni i zstępni, nie mający własnych rodzin. — Wszystkie inne będą wydalone z obrębu miasta Watykanu.

28 trupów w katastrofie sofjskiej.

Wiedeń, 5. marca. (Tel. G. P.) Dzienniki donoszą z Sofji, iż eksplozja amunicji w arsenale przybrała tak katastrofalne rozmiary, ponieważ stwier-

dzono brak najprymitywniejszych środków bezpieczeństwa. Z pod gruzów wydobyto dotychczas 28 trupów, wśród których było 18 kobiet.

Ghandi aresztowany.

ZABURZENIA NA ULICACH KALKUTY, ZAKOŃCZONE STARCIEM

Kalkuta, 5. marca. (Tel. G. P.) Odbył się tu wielki wiec nacjonalistów zwołany przez Ghandiego, pod hasłem bojkotu towarów zagranicznych. Uczestnicy usiłowali spalić znaczną ilość materiałów zagranicznych na stosach, wzniesionych na ulicach miasta, pomimo przeciwdziałania policji i straży o-

gniowej. Powstało zamieszanie, które wkrótce przeszło w panikę. Kilka osób w tej liczbie 4 policjantów ang., odniosło rany. Ghandi został aresztowany, lecz pono wkrótce wypuszczono go za kaucję. Niezwłocznie po wyjściu on do Riwanji.

WZROST DROŻYZNY W LUTYM.

Warszawa, 5. marca (Tel. G. P.) Według obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego, koszta utrzymania w lutym wzrosły w porównaniu ze styczniem o 2,6%, a to głównie w powodu podwyżki cen artykułów żywnościowych i opalu.

AFERA POBOROWA W OLKUSZU.

Kielce, 5. marca (Tel. G. P.) Wielką sensację w Olkuszku wywołało aresztowanie szajki łapowników-zwalniaczy od wojska. Wśród aresztowanych znajduje się asesor starostwa olkuskiego Edward Górnicki i sierżant z PKU. Miech. W związku z tą aferą aresztowano 5 osób, które pod eskortą odesłano do Kielc.

POŻAR WARSZTATÓW KOLEJOWYCH.

Katowice, 5. marca. (Tel. G. P.) W warsztacie naprawy wagonów w Tarnowskich Górach wybuchł pożar, który doszczętnie strawił warsztaty. Pożar powstał ze zbyt silnie rozpalonego pieca.

WYBORY W ANGLJI 30 MAJA.

Londyn, 5. marca. (Tel. G. P.) W tutejszych kołach politycznych przypuszczają, że wybory powszechne w Anglii, naznaczone zostaną na 30 maja br.

Przełom mroźnego okresu.

Lwów 6. marca.

Stacja Meteorologiczna przy Obserwatorium na lwowskiej Politechnice informuje, że w dniu 5. marca notowano o godz. 7-mej rano — 6,2 o godz. 13-tej — 5,0. Wieczorem temperatura utrzymywała się na tej samej prawie wysokości. Wiatr przeszedł ostatnio na północno-zachodni, co jednak nie zapowiada silniejszych mrozów. W najbliższych godzinach śnieżnica ustanie i wypogodzi się, tak, że dzień jutrzejszy przyniesie prawdopodobnie słoneczną pogodę.

MORD POLITYCZNY W JAPONJI.

Towio, 5. marca. (Tel. G. P.) Poseł robotniczy do sejmiku Yamanoto zamordowany został przez jednego reakcyjnego, który oddał się sam w ręce policji.

Zamordowanie apasza na ulicy Kochanowskiego Zemsa a za odbicie tancerki w szkole tańców.

WŁAMYWACZE NA DANCINGU. — SZCZĘŚLIWY CZEREMCHA ROZBIŁ KUPLEM GŁOWĘ RYWAŁOWI. — PLAN KRWAWEJ ZEMSTY, OBMYSŁONY PRZY POMOCY NIEWIASTY. — MASAKRA W „OAZIE“ ZAKOŃCZONA NA ULICY. — OFICER UJĄŁ OPRYSZKA.

Lwów, 6 marca.

(—) Jeszcze 27 lutego br., a więc przed tygodniem, zdarzyło się zabójstwo przy ul. Kochanowskiego. Tło zbrodni było następujące:

Wieczorem dnia 27 lutego odbywał się w Stowarzyszeniu Piekarzy w Ryńku

kurs tańców,

na który m. i. przybyli dwaj znani policyjnie lwowskiej włamywacze Stanisław Czeremcha i Władysław Łopuszański.

W trakcie lekcji wynikała między nimi sprzeczka. Poszło naturalnie

o piękną tancerkę,

którą sobie upatrył Łopuszański, a u której większe szanse miał Czeremcha. Od słowa do słowa aż doszło do rękoczynów, w czasie których Czeremcha rozbił halbą od piwa głowę Łopuszańskiemu.

Po dokonaniu tego heroicznego czynu, Czeremcha wymknął się z lokalu i udał się do restauracji „Oaza“ przy ul. Piłsudskiego, gdzie się obficie raczył trunkami. W międzyczasie Łopuszańskiego opatrzyło Pogotowie ratunkowe.

Ten ostatni z obandażowaną głową udał się do swej kochanki, Marii Góral i tam powzięto

zbrodniczy plan zemsty,

przezem postanowiono jeszcze tej samej nocy plan ten zrealizować. Łopuszański przybrał sobie do pomocy kompanów dawnych „wycieczek“, w osobach Władysława Szmagały i Stefana Derkacza, z którymi wyruszył na łowy za Czeremchą. Towarzyszyła im Góralówna. Istotnie po „sperlustrowaniu“ kilku spelunek nocnych, spotkali Czeremchę w restauracji „Oaza“ przy ul. Piłsudskiego. Z miejsca

zaczęły się porachunki,

przy wtórze tłuczonych szklanek, przy czem dziesiątki ciosów spadło na Czeremchę, który czempredziej zbiegł. W pościgu za Czeremchą Łopuszański w towarzystwie swych kompanów dopadł go na ulicy Kochanowskiego. Tu cała

zgraja zaczęła

nożami i naskakami od piwa kaleczyć Czeremchę, który z powodu upływu krwi padł na ziemię bez przytomności. Na krzyk ofiary nadbiegł przechodzący przypadkowo ulicą po-

rucznik W. P. Jarmuła, który zdołał jednego z zbrodniarzy ująć. Oficer, który nie ujął się kilku uzbrojonych osobników, oddał w ręce posterunkowego Szmagałę, inni zaś zbiegli.

Zanim wezwano lekarza, Czeremcha zmarł.

Wdrożone przez policję poszukiwania dały w dniu wczorajszym dodatni rezultat. Aresztowano kochankę Łopuszańskiego, Marię Góral, samego Łopuszańskiego i Stefana Derkacza, których pod zarzutem zbrodni zabójstwa oddano do sądu.

Niewyczerpaną kopalnię naiwnych „trajerów“ mają lwowscy oszuści w przybyszach z prowincji.

ZĄŁOSNA OPowieść o PANU SLANINIE I JEGO RZADKIEJ MINIE. — „CICERONE“ POKAZAŁ GOŚCIOWI LWÓW I „ZŁOTE“ PIERSCIONKI. — NIE WSZYSTKO ZŁOTO, CO SIĘ ŚWIECI. — PAN GOLDBERG MIAŁ ZŁOTO, ALE TYLKO W NAZWISKU. — OSZUST WEISSER UZASADNIŁ TREŚĆ SWEGO NAZWISKA, A PAN DUBECKI JEST POSZKODOWAN...

Lwów, 6. marca.

(—) „Zecerstwo“, czyli popularnie mówiąc oszukańcze sprzedaże uli-

czne, dokonywane przez sprytnych oszustów, przybierać zaczynają formę istnej plagii, którą usunąć może tylko

surowe karanie przyłapanych na oszustwie osobników.

Niemna prawie dnia, by raporty policyjne nie przyniosły nowego faktu.

Wczoraj przyjechał do Lwowa z Przeworska bogaty kupiec Jan Slanina. Momentalnie prawie po opuszczeniu dworca kolejowego przystąpił do Slaniny jakiś dość przyzwoicie ubrany jegomość, który pod pretekstem pokazania przybyszowi miasta nawiązał z nim rozmowę. W lekni schodzenia ulicą Gródecką do śródmieścia ów usłużny „cicerone“ zaoferował obywatelowi z Przeworska kupno dwóch „złotych“ pierścionków

za bajecznie niską, istic „okazyjną“ cenę, bo 70 zł. Nie namyślając się wiele, kupiec nabył pierścionki, a gdy się im przez chwileczkę przypatrywał, sprzedawca znikł jak kamfora. Wtedy dopiero — niestety po niewczasie — doszedł do przekonania, że padł ofiarą oszusta, bo pierścionki były z metalu. Na podstawie albumu policyjnego poszkodowany rozpoznał oszusta w osobie Maurycego Goldberga, nekowanego „zecera“. Policja rozpoczęła za nim poszukiwania.

Taką samą niemłą przygodę miał w dniu wczorajszym Michał Dubecki, który przyjechał do Lwowa z Bajania, powiat Sokal. Gdy spacerował po ulicy Legionów, przystąpił do niego jakiś osobnik, który mu zaproponował kupno dwóch złotych obrączek. Obrączki te tak ponętnie się „świeciły“, że pan Dubecki kupił je za 100 zł. i dwa dolary. Po zawarciu transakcji i oddaleniu się przygodnego jublera gość z prowincji skonstatował, że kupił właściwie metal. Z albumu policyjnego przedłożonego poszkodowanemu stwierdzono, iż oszustem jest niejaki Weissler, znany i notowany za podobne sprawki.

Policja się nim zaopiekowała.

LON CHANEY Ostatnia sposobność dla tych którzy nie widzieli! **CENY NORMALNE.** Zniżki ważne na I. i ostat. seans. **MASKA ŚMIECHU APOLLO**

Czarne charaktery zerowały na „czarnych djamentach“.

TRZEJ ANANASI SKRA DLI 2.600 KG. WĘGLA.

Lwów, 6. marca.

(—) W okresie mizerji węglowej rozmuka osobnicy z pod znaku „niebieskich płaszków“ korzystali skwapliwie, byle tylko ubić interes bez względu na jakiej drodze. Podczas gdy niesumieinni węglarze pobierali a normalnie wysokie kwoty za węgiel, ich funkcjonariusze kradli na szkodę

biednych konsumentów. Wczoraj właśnie aresztowano szajkę, która okradała odbiorców pewnej firmy przy ul. Janowskiej.

Aresztowano szofera Eljasza Gelbera, szofera Maksymiljana Kopera i Romana Kogana za systematyczne okradanie transportów z dworca kolejowego, idących do miasta. M. i. w jednym naprzykład wymienieni skradli z trzech tur tylko... 2.600 kg. węgla, który sprzedali.

Aresztowani tłumaczą się tem, że krążyć kazal im właściciel firmy. Wątpić w to mocno należy. W każdym razie policja prowadzi śledztwo, kto właściwie za całość przesyłek zakupionych przez konsumentów odpowiada.

„Zosiu, przyjechała ciocia z Warszawy“

PODEJRZANY JEGOMOŚĆ ZACZĘPIA MŁODZIUTKĄ UCZENICĘ NA ULICY. OSTROŻNIE Z TAKIEMI ZNAJOMOŚCIAMI!

Lwów, 6 marca.

(—) Jak koniecznym jest przedwczesne uświadamianie młodocianych przed niebezpieczeństwami i pokusami życia świadczy nóż przytoczony wypadek, jaki w dniu wczorajszym miał miejsce we Lwowie: 9-letnia uczennica szkoły ludowej, Zofja Liebiech, zamieszkała przy ul. Lwowskich Dzieci 22, szła wczoraj około godziny 1-szej ze szkoły do domu. W ulicy Leona Sapiehy przystąpił do dziewczynki pewien eleganczko ubrany mężczyzna i kilkoma uprzejmymi słówkami nawiązał z nią rozmowę. Poszło mu to gładko i konwersacja kontynuowana była do placu Unji Brzeskiej. Ów nieznajomy pan opowiadał naiwnej i niedoświadczonej Zosi, że przyjechała jej ciocia z Warszawy, która ją pragnie jaknajrychlej zobaczyć, i t. d. Na placu Unji Brzeskiej, zdaje się z powodu zbliżania się kogoś ze znajomych dziewczynki, nieznajomy zabrał od niej torbę z książkami szkolnymi, poczem szybkim krokiem się oddalił w niewiadomym kierunku.

Powiadomiona o wypadku przez Stanisława Liebiecha, ojca dziewczynki, policja na podstawie rysopisu rozpoczęła energiczne poszukiwania.

Pod adresem rodziców, wysyłających swe dzieci do szkoły, wyrazić

należy apel, by uświadamiali je w porę i zabraniali zawierania jakichkolwiek znajomości ulicznych.

Wypadek wczorajszy powinien być dosadnym memento na przyszłość.

Kupił dwa wagony słomy istniejące tylko na... sfalszowanych wórnikach.

GRUBE OSZUSTWO PANA MANDLA Z UL. ORMIANSKIEJ.

Lwów, 6. marca.

(—) Dość sprytni oszustwami zajęła się w dniu wczorajszym policja lwowska. Mianowicie do kupca Wilhelma Blassa (Bema 4) zgłosił się w swoim czasie pośrednik handlowy Hersz Mandel, zamieszkały przy ul. Ormiańskiej i sprzedał mu dwa wagony słomy. Na sprzedany towar ów pośrednik handlowy złożył nabywcy dwa wórniki wagonowe na 2 wagony słomy.

Onagłaj Blass chcąc zadyrgować owymi dwoma wagonami słomy, przestąpił wórniki do Urzędu Stacyjnego w Lwowie. Jakież jednak zdziwienie ogarnęło Blassa, gdy otrzymał odpowiedź, że wórniki owe, na podstawie których cała transakcja została zawarta — są

falszywe. Powiadomiony o sprawie tej Wydział śledczy wdrożył energiczne śledztwo, gdyż nie ulega najmniejszej wątpliwości, że ma się tu do czynienia z oszustwem.

Proces Skickiego i Sztokały.

DZIŚ ZOSTANĄ PRZESŁUCHANI SKAZANI NA ŚMIERĆ ORDYNIUK I TOW.

Lwów, 6. marca.

(—) W procesie Skickiego i Sztokały, oskarżonych jak wiadomo o współudział w napadzie na urząd pocztowy przy ul. Głębokiej, o czem wczoraj doniesiliśmy przesłuchiowano cały szereg świadków dowodowych. Zeznania ich pokrywają się z depozycjami z Sądu dozażnego.

Dziś zostaną przesłuchani współsprawcy oskarżonych t. j. Ordyniuk i Tow., którzy przez sąd doraźny zostali skazani na karę śmierci lub kilkuletnie więzienie.

Prawdopodobnie jeszcze dzisiaj zostanie ukończona postępowanie dowodowe i należy spodziewać się wyroku.

„KOPERNIK“ Dziś największa premiera sezonu wytwórni „UNITED ARTISTS“. „MARYSIENKA“

DOUGLAS FAIRBANKS

w jedynym arcykunsztownym tegorocznym filmie, który zaćmi wszystkie szlagiery dotychczas z tym ulubieńcem ogładane p. t. „**Miasto Cudów**“ (El Gaucho) Dzieje awanturnika koczującego wolność, rabunek i piękne kobiety. Partnerka mistrza Douglasa jest półdzika meksykanka LUPE VELEZ groźna rywalka DOLORES del RIO. Uwaga: Z powodu niebywających kosztów, niżki i bilety wolnego wstępu do odwołania bezwzględnie nieważne. Początek codziennie o godzinie 3-ciej popołudniu.

Pałac trzynastu duchów.

DOM O 160 POKOI. — OBŁĘD NIESZCZĘŚLIWEJ KOBIETY. — NAJROZMAITSZE DZIWACTWA.

Londyn, w marcu.

(p) P. Fred P. Faltersack, Anglik, powróciwszy z Kalifornii, dał opis wielkiej osobliwości, którą ten kraj wiecznej wiosny i filmów, od pewnego czasu pozyskał, a którą się przez pokazuje za pieniądze, choć przez lat 40 budziła tylko zaciekawienie, ale dla nikogo nie była dostępna.

Jest to dom, a właściwie połączone ze sobą małe miasteczko, bo dom niesłychanie fantastyczny, mający 160 pokoi, 2.000 drzwi, nieskończoną liczbę okien, 25 łazienek, 5 rozmaitych systemów ogrzewania, windy hydrauliczne i elektryczne, urządzone wspaniale i zhytkownie, z drzwiami, poruszającymi się na złotych i srebrnych zawiasach, a jednak pusty i niezamieszkały. Najstarsze jego skrzydło rozpadło się w ruiny podczas trzęsienia ziemi w Kalifornii, a najnowsze stoi zaczęte i dalekie od ukończenia.

Dom ten przez jego poprzednią właścicielkę nazwany, wedle legendy indiańskiej „Hiavatha“, a przez okoliczną ludność „Domem straszy del“, albo grzeczniej „Pałacem trzynastu duchów, posiada ciekawą historję.

Zbudowała go pani Sarah L. Winchester, wdowa po synu sławnego założyciela fabryki karabinów repetycyjnych. Małżeństwo Winchesterów było z początku bardzo szczęśliwe, ale kiedy umarło jedyne dziecko, a wkrótce potem mąż, żona, bogata dziedziczka całej fortuny, posiadająca dochód o około tysiąca dolarów dziennie, popadła w pewnego rodzaju obłęd.

Równocześnie tęskniła do tamtego świata, w którym, jak się zdawało, rozmawiała, komunikując się aż z trzynastu duchami, a pomimo to bała się śmierci. Jakies medjum spirytystyczne wmówiło w nią, że żyć będzie tak długo, dopóki nie skończy swego domu. Więc budowała go przez lat 36, aż dopóki w wieku lat 85 nie zaskoczyła jej śmierć, mimo owej przepowiedni.

Na tę nigdy nie kończącą się budowę wydała razem 5 milionów dolarów i stworzyła labirynt, którego nikt nie znał w całości. Nawet zarządczyni jej gospodarstwa, która była u niej w służbie lat 18, wyczuła, że przez ten czas nie zdołała obejrzeć całego domu.

Budowę z początku prowadzili znakomici architekci, ale zdumieni i rozdrażnieni coraz to nowymi planami wdowy, ustąpili miejsce innym, aż wreszcie p. Sarah L. Winchester była swoim własnym architektem i kierownikiem budowy.

Są więc w tej budowlu rozmaite dziwactwa, schody, które nigdzie nie prowadzą, pokoje w pokojach, drzwi nad przepaścią kilkunastometrową, piece bez kominów, ko-

miny bez pieców, ale wszystko bardzo bogate i wspaniałe, o ile możności powtarzające się w liczbie 13, która była jej ulubioną liczbą.

Jest zatem jeden pokój, zrobiony cały z różanego drzewa, jest sanktuarjum okratowane, jak wizerunek, w którym ona rozmawiała z owymi trzynastu duchami, a w którym kilka razy po 13 wiszą różnobarwne szaty jedwabne, przeznaczone dla tych duchów. Co zaś najciekawsze, to że w tym pokoju jest tajne okienko, przez które wdowa mogła śledzić niepostrzeżenie swoją służbę w kuchni.

Bardzo ciekawy jest także pokój jadalny, gdzie p. Winchester przyjmowała owych trzynastu duchów. Potrawy podawano i potra-

wy zmieniano, jakby to było rzeczywiste przyjęcie.

Do tego domu nikt nie miał przystępu. Paniom okolicznym, które złożyły ongiś pierwsze wizyty, odesłano ich bilety wizytowe z radą, aby pilnowały własnego nosa. I nawet dla prezydenta Stanów Zjednoczonych Roosevelta, nie zdołano uzyskać pozwolenia na obejrzenie tego przebogatego a dziwacznego siedliska.

Po śmierci p. Winchester pałac trzynastu duchów odwiedziła jej siostrzenica, zamieszkała w Palo Alto w Kalifornii, a ponieważ był dla niej bezużyteczny, więc zabrała tylko meble, a sprzedała dom, który dziś jest osobliwością pokazowaną za pieniądze.

Echo sprawy majora-lek. dra Urbanowicza.

Ponowny przegląd poborowych podejrzanych o podstępne uchylenie się od wojska

NIKTÓRZY ZARAZ PO POBORZE POWĘDROWALI DO ARESZTU.

Lwów 6. marca.

(—) Znana w szerokich kręgach społeczeństwa jest afera poborowa, której epilogiem było aresztowanie majora lekarza dra Urbanowicza. Od kilku miesięcy przebywa on w więzieniu śledczym przy ul. Zamarystynowskiej, pod zarzutem pobierania łapówek od mężczyzn, zgłaszających się do przeglądu wojskowego. Nadużywając swej władzy zwolnić miał nielegalnie większą ilość poborowych. Toczące się śledztwo w sądzie wojskowym otoczone jest ścisłą tajemnicą. Wiadomem tylko jest, iż omegaj na zarządzenie władz wojskowych ustanowiona została specjalna komisja przeglado-

wa, przed którą stawali ponownie poborowi zwolnieni poprzednio przez mjr. Urbanowicza. W tym celu wezwano do przeglądu szereg mężczyzn z różnych miejscowości kraju. Po dokonanym przeglądzie kilka osób uznano za zdolnych do służby wojskowej, przyczem dokonano szeregu aresztowań. M. i. aresztowany został niejaki Zucker, właściciel składni farb przy ul. Kazimierzewskiej 47.

Ze względu na tajemnicę śledztwa dalszych szczegółów tej afery, która niewątpliwie głośnym echem odbije się przed forum sądowem, podać nie możemy.

Uciecie sprawców bandyckiego napadu na dom karczmarza na drodze Sichowskiej.

DWAJ GŁÓWNI BANDYCI UWIĘZIENI, ICH WSPÓLNIK WKRÓTCE DOSTANIE SIĘ W RĘCE WŁADZ.

Lwów 6. marca.

(—) Czytelnicy nasi przypominają sobie zapewne wypadek śmiałego napadu rabunkowego, jaki miał miejsce przed pięcioma dniami we Lwowie za Rogatka Zielona. Około godz. 8 wieczór dwaj zamaskowani bandyci uzbrojeni w rewolwery wtargnęli do zamożnego karczmarza Schmiedera mieszkającego na drodze Sichowskiej wraz z żoną i rodziną. W mieszkaniu zastali Schmiedera oraz jej córki. Steroryzowali je bronią, przyczem jeden z nich zbliżył się do kredensu, w którym karczmarz przechowywał swój majątek. Kobiety nie uległy się rewolwerów i zaczęły wzywać po-

moocy. Bandyce stracili odwagę i czemparędzej, nie zdoławszy dokonać rabunku, ułomali się. Wstępne dochodzenia wykazały, iż poza tymi

Kuchanik sprożuł się z tasak'em

MASAKRUJĄC W OKROPNY SPOSÓB GOŚCI WESEŁNYCH.

(telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 5. marca. (st). We wsi Wolkowicach, pow. chełmski podczas zabawy wybuchła gwałtowna sprzeczka o tancerkę. Awantura zmieniła się w powszechną bójkę. Straszne spustoszenie szerzył niejaki Kuchanik, który chwycił ostry tasak z

dwoma zamaskowanymi osobnikami brał w napadzie udział trzeci, który stał na czatach.

Wydział śledczy, oraz I. komisariat Policji wdrożył dochodzenia. Energetyczne poszukiwania za sprawcami napadu częściowo uwieńczone już zostały pomyslnym rezultatem. Jak się dowiadujemy, wczoraj aresztowano dwóch głównych sprawców powyższego napadu rabunkowego. Nazwisk ich, ze względu na toczące się śledztwo, ujawnić jeszcze nie możemy. Energetyczne poszukiwania za trzecim zbrodniarzem trwają. W każdym razie ujęciem dwóch głównych sprawców policja odniosła poważny sukces.

Desperatka.

Lwów, 6. marca.

(—). Na tle znanego tematu: „zawiedzionej miłości“ usiłowała się wczoraj pozbawić życia 25-letnia Katarzyna Baran, zam. przy ul. Starozakonnej 5. Desperatka zażyła kwasu solnego i popadła w omdlenie. W porę zawezwane Pogotowie ratunkowe odwiezło niedoświadczoną samobójczynię do szpitala powszechnego.

Kuty na cztery nogi.

Człowiek, który zadrwił z Temidy. Londyn, w marcu.

(e) Pewien kupiec angielski skazany był za jakieś drobne przekroczenie prawa na dziesięć szylingów grzywny i zwyczajem, przyjętym w Anglii, miał tę grzywnę zaraz uiścić.

Jakże jednak przeciągnęła się twarz sędziego, mającego jeszcze mnóstwo przekroczeń do osądzenia gdy skazany zaczął odliczać swą grzywnę bronzowymi pensami, których przypada 120 na dziesięć szylingów. Wreszcie sędzia stracił cierpliwość i odmówił przyjęcia owych pensów.

Wówczas kupiec opuścił salę sądową, aby wkrótce powrócić z tomem praw i zacytować zeń ustęp, że skazany na grzywnę może ją uiścić choćby najdrobniejszymi monetami.

Gdy wobec tego sędzia zgodził się na przyjęcie pensów, kupiec zwrócił mu uwagę na inny paragraf prawa, opiewający, że grzywna może być nie zapłaconą, gdyby sędzia odmówił jej przyjęcia, poczem zgarnął odliczone już pieniądze, uklonił się grzecznie sędziemu i wyszedł.

POZBAWIENI GŁOSU I CHLEBA.

Moskwa, 6. marca (Tel. G. P.). Sowieci moskiewski wydał rozporządzenie, że wszyscy pozbawieni czynnego prawa wyborczego, pozbawieni są zupełnie chleba kartkowego. Dotąd zaliczali się oni do t. zw. trzeciej kategorii, mając prawo do nabycia 1/4 klg. chleba. W ten sposób zmuszeni będą do kupowania chleba w drodze półlegalnej, po znacznie wyższych cenach.

Duchy z za świata posługują się już także najnowszymi wynalazkami.

DOM, W KTÓRYM STRASZY. — GRAMOFON USTALA MOWĘ DUCHA. — PROMIENIE INFRACZERWONE SLEDZĄ POCISKI, RZUCANE NIEWIDZIALNĄ RĘKĄ. — NIEWATPLIWA RZECZYWISTOŚĆ ZJAWISK STWIERDZONA, LECZ BRAK JEJ WYTŁUMACZENIA.

Paryż, w marcu.

(jp) Historje o zjawianiu się duchów, znakach pozagrobowych i tym podobnych tajemniczych fenomenach przyjmuje zwykle oświecona publiczność z niedowierzaniem, uważając je za wymysł ciemnej lub chorobliwej wyobraźni. W ten sposób nie można tłumaczyć jednak zjawisk, jakie się zdarzają od pewnego czasu w Paryżu, w domu przy bulwarze Grenelle, w mieszkaniu młodego małżeństwa **panstwa Toiry**.

Mieszkanie to zajmował pan Toiry już od lat 5 i nie działo się w niem nic nadzwyczajnego. Aż z chwilą, gdy do domu wprowadził świeżo poślubioną żonę, zaczęły się tam dziać rzeczy niesamowite. W nocy, w sypialni młodej pary rozlegały się dziwne stuknięcia do ściany, a przedmioty, których przeznaczeniem jest spokojne spoczywanie na miejscu, **irwały w powietrzu jak gdyby rzucone niewidzialną ręką.**

Wszystko to ustawało z chwilą, gdy zaświecono światło, lecz ledwie znowu je zgaszono cała historia zaczynała się da capo al fine.

Pan Toiry, człowiek trzeźwy i bynajmniej nieskłonny do okultyzmu, starał się dociec **naturalnej przyczyny tych zjawisk.** Lecz wszystkie jego usiłowania spełzły na niczem.

Pewnego dnia, gdy znowu rozpoczęło się

uporczywe pukanie,

pani Toire postanowiła, zresztą również bez wiary w sukces, postąpić z tajemniczym natrętem według znanej metody spirytystycznej.

Zapytała go więc: Kim jesteś? Na to duch wystukał według abecadła używanego przy seansach, słowo: „Voisin” (w języku francuskim może to zarówno oznaczać nazwisko jak i sąsiada).

— Czy jesteś mężczyzną, czy kobietą? — pytała dalej pani Toiry. Duch: „Mężczyzną”.

Pani Toiry: — Ile masz lat?

— Umarłem przed 8-miu laty.

Po tym wyniku rozmowy z „duchem” pan Toiry doniósł o dziwnych fenomenach paryskiemu Towarzystwu Metafizycznemu, które postanowiło zbadać wszelkimi stojącymi do dyspozycji środkami **istotę tych niesamowitych zjawisk.** W pokoju ustawiono aparat odbiorczy fonograficzny dla kontroli pukania, **nadto zaś postanowiono odfotografować tajemnicze aperty przedmiotów.**

Rzecz ta była trudniejsza nieco niż sprawa z gramofonem, gdyż jak już wspomnieliśmy, „duch” zjawiał się tylko w zupełnych ciemnościach. Ale i na to znalazła się rada. Postarano się o specjalny aparat, umożliwiający zdjęcia w ciemności zapomocą

promieni infraczerwonych.

Promienie infraczerwone są, jak wiadomo, niewidzialnymi promieniami świetlnymi, które zapomocą kunsztownie skonstruowanego systemu soczewek działają na płytę fotograficzną. Aparat ten wynaleziony niedawno przez Anglika **Bairda**, zwany **Noctovisor (oko nocy)** m. in. oddaje bardzo

czarno usługi przy seansach okultystycznych.

Po wprowadzeniu tych urządzeń duch przez 3 noce przestał się zgłaszać. Lecz pewnej nocy jak gdyby się już pogodził z nowoczesnymi wynalazkami.

zaczął pukanie.

Gramofon rejestrował zadawane mu pytanie i alfabetyczne pukanie jako odpowiedzi.

Pytanie. — Jak się nazywasz? —

Pukanie: — Nie mam nazwiska. Pytanie: — Co popełniłeś w twym życiu?

Pukanie (bardzo wyraźne): **morderstwo.** Po tej frapującej odpowiedzi pu-

kanie ustało, a w tej samej chwili rozległ się

stuk znaczonego krzesła.

Następnie flaszka z płynem chemicznym, należącym do rekwizytów doświadczeń, z wielką siłą **uderzyła w lustro, rozbijając je na drobne kawałki.** Otworzony szczyryk, leżący na stole, ze świstem przeleciał ponad głowami obecnych i **wbił się w ramę drzwi.**

Zdjęcia aparatu fotograficznego uchwyciły wyraźnie **drogę przelatujących przedmiotów.** Ze zdjęć tych wiadać, że wszystkie przedmioty były **rzucone z wielką siłą,**

Jak się trują niecierpliwi ludzie.

„FESTINALENTE”. — RADY HIPOKRATESA. — UŁATWIAJĄ ŻYCIE INNYM, SKORO SAMI DOBRZE ŻYĆ NIE POTRAFIĄ.

Paryż, w marcu.

(y). Znany lekarz francuski, dr. Bretonneau, podaje w jednym z tygodników paryskich ciekawe uwagi na temat **higieny ludzi niecierpliwych.** Ich cechą charakterystyczną jest prawdziwy kult dla wszystkich lekarstw. Wygląda to, jak gdyby czyhała na każdą sposobność zażycia proszku czy pigułki. Szeregi pudełek i flaszek paradują na ich stoliku toaletowym. Zabołi takiego osobnika głowa: proszek aspiryny. Pokaże się gorączka: chinina. Zresztą mają zupełną ścisłość, bo każdemu wolno popełniać głupstwa, które nikomu, prócz jego zdrowiu, szkody nie przyniosą. Dla chwilowej ulgi, lub dla zniesienia o jaki stopień gorączki, gotują sobie często smutne następstwa, z których najmniejszym jeszcze jest przedłużenie choroby.

Dajmy parę przykładów:

Jakże występuje gorączka? Weźmy jako przykład najpospolitszą: **zapalenie migdałków.** Zapomocą aspiryny lub jakiegokolwiek innego lekarstwa można zmniejszyć gorączkę; temperatura spadnie istotnie, ale wkrótce potem wzmoże się na nowo. Natomiast jeśli podacie chorego dziecie z ziółkami i łagodnym płukaniem gardła, to **wyzdrowieje na drugi lub trzeci dzień.** Środki zaś przeciwgorączkowe odsunęłyby tylko na jakiś czas wybuch choroby zakaźnej, którą stłumić całkowicie mogła tylko gorączka.

Jeśli gdzie, to w medycynie łacińskie przysłowie: **Festina lente** (śpiesz się powoli) jest zawsze uzasadnione. Ludzie niecierpliwi, chcąc nie chcąc, muszą wreszcie przed niem ugiąć kolana, bo natura, zawsze okaże się silniejszą od ich woli. Dopiero wtedy, gdy się dotarło do **źródła choroby,** lekarstwo może odegrać swą rolę i to drugorzędną tylko, mianowicie: uspokaja chorego; ale choroby nie wykorzenia. Czynniki, zapewnijające gruntowne wyleczenie, są przedewszystkiem natury dylatecznej.

Spoczynek w łóżku, wyrzeczenie

się pokarmów stałych, często najprostsza dieta wodna: oto najważniejsze środki lecznicze. Pierwszy **Hipokrates** kazał się kłaść na spoczynek choremu na gorączkę, i ten jego sposób utrzymał się od dwóch tysięcy lat. „**Woda jest zaręczona**”, mówił, przywraca apetyt i usprawnia omdlałe funkcje organizmu. I do dzisiaj jest ona głównym lekarstwem (choćby pod postacią lemoniady lub wywaru ziółek) na wszelkie choroby gorączkowe. I to nie woda mineralna, ale zwykła, z wodociągu. Wody mineralne, z wielką zawartością dwuwęglanu sodu, jak np. woda Vichy, nie są napojem. Są lekarstwem znakomitem w chorobach żołądka lub wątroby, **jakkolwiek chorzy zazwyczaj ich nie znoszą.**

Rzeczą najgubniejszą jest **nagółkanie poszczególnych wypadków** i wiara w skuteczność danego lekarstwa dlatego, że ono pomogło tym lub innym w odrębnych zresztą warunkach. Tego rodzaju umysłowość mają zwłaszcza ludzie niecierpliwi.

Trzeba sobie powiedzieć, że nagle wybuchające choroby nie pojawiają się nigdy bez **uprzedniego, długotrwałego przygotowania organizmu.** One dojrzewają pod osłoną mnóstwa bezmyślnych niedorzeczności i zaniedbywań w ciągu długiego czasu. **Tyfus** np. wymaga poprzedniego stopniowego zanikania soku żołądkowego, który nie może już zabijać bakterii, dowiezionych do żołądka z wodą zanieczyszczoną. Suchot dostaje się przez **dłuższe stosowanie jakiegokolwiek środków ostrożności.** Jedynie tylko gorączki z wysypką, jak odra, szkarlatyna, ospa i ostatecznie dyfterja atakują z powodzeniem ludzi nawet bardzo silnych, którzy **niczem nie zasłużyli sobie na ten pogrom.**

Ludzie niecierpliwi lubią jado obfite i wykwintne; przytem **niechętnie oddają się ćwiczeniom fizycznym,** bo dla nich to... strata czasu. W rozmowie rozstrzygają stanowczo o rzeczach, o których nie mają pojęcia. Są tak pewni siebie, że kpią z możliwo-

natomiast niema na płycie żadnego śladu osoby lub ręki, któraby te przedmioty rzucała. Należy nadto nadmienić, że zarówno przed seansem, jak i po jego ukończeniu dokonano **najdokładniejszego badania całego pokoju,** jak też ubikacji przyległych, przy czem nie znaleziono śladu żadnego podejrzenia.

Wobec tego **rzeczywistość** tych zjawisk nie ulega żadnej wątpliwości, co wywołuje żywe zajęcie się nimi opinii publicznej. W sferach okultystycznych są one naturalnie rozmaicie tłumaczone, zależnie od punktu wyjścia danego związku parapsychicznego, które jak wiadomo, stoją na zasadniczo różnych stanowiskach co do interpretacji podobnych zjawisk.

cały ich sposób życia otwiera na oścież bramę chorobie. Gdy zaś zachorują, wtedy — lament. Zaraz po lekarza, ażeby wyleczył natychmiast. Tymczasem choroba trwa. Lekarstwa bowiem mają tę bezczelność, że nie naprawiają w kilku godzinach zepsutej maszyny. **Zaczem wzywa się innego lekarza, z którym powtarza się ta sama historia. Więc jarda na całą medycynę.** Zanuty, jakimi się ją jednak zasypuje, nie wzruszają żadnego lekarza. One bowiem uwydatniają jedną z najcharakterystyczniejszych cech natury ludzkiej: **potrzebę zrzucenia na innych winy własnej.** A zresztą, lekarze mają twarde grzbień. Już mogli przywyknąć. I właściwie nie mają powodu się skarżyć. Chory bowiem, piorunujący na medycynę, o ile nie wyzdrowieje przypadkiem, idzie kolejno od jednego do drugiego, od jednej sławy lekarskiej do drugiej. **Tym sposobem ułatwia innym życie, skoro sam dobrze żyć nie umie.**

„Lepszy” pomocnik.

Lwów, 6. marca.

(—). Kupiec lwowski Auster Mojżesz, zamieszkały przy ul. Rapaporta 21. doniósł wczoraj policji, iż niejaki Józef Lawitz **sprzeniewierzył na jego szkodę towary bławatne, wartości kilkuset złotych,** poczem zbiegl.

Policja zajęła się sprawą.

Olejek różany.

Paryż, w marcu.

(p) Jedyną miejscowością, gdzie wyrabiają olejek różany, jest **Kejanlisk w Bułgarii.**

W 1921 roku przerobiono 4,886 tys. kg. płatków różanych, co dało 1380 litrów olejku.

W 1922 roku 4,000,000 kg. co dało 1125 litrów.

W 1923 roku 5 milionów kilogramów, które dały 1400 litrów olejku. Połowę tej produkcji konsumuje Francja.

Mimochodem.**PROTEST, NA KTÓRY CZEKAMY.**

Lwów, 6. marca.

Wiedziałem o tem, że żona Hilarego pozostaje w stosunkach przyjaznych z żoną pewnego członka lwowskiej Rady Przybocznej. To też spotkawszy go (t. j. Hilarego) wczoraj, zapytałem:

— Jest pan zwykle dobrze poinformowany o naszych sprawach miejskich. Musiał pan czytać, że krakowska Rada Miejska uchwaliła jednogłośnie protest przeciw rządowemu projektowi budowlanemu. Lwowianie uważają, że nie są gorsi od obywateli z pod Wawelu. Czy nie wie pan przypadkiem, jak będzie opiewać protest lwowskiej Rady Przybocznej?

Hilary zamyslił się głęboko. — W końcu rzekł:

— Wiadomo panu, że z zasady nie zdradzam tajemnic, poufnie zakomunikowanych mi przez żonę. Choćbym więc coś wiedział, niebym nie powiedział. Ale że nie wiem, mogę panu powiedzieć. Otóż obawiam się, że z tym protestem będzie kłapa.

— Dlaczego? Przecież...

— Oczywiście. Lwowska Rada Przyboczna powinna taki protest uchwilić; wszak reprezentuje interesy i opinię ludności, a trzeba być chyba kompletnym analfabetą, aby nie widzieć, że ów projekt godzi w ludność miejską. Ale uchwalenie protestu byłoby dla naszej Rady Przybocznej połączone z pewnym heroicznym wysiłkiem. Pan się uśmiecha niedowierzająco? Pan zapomina, że autorem projektu jest pan Strzelecki, którego pamięć Rada Przyboczna ubóstwia. Pan zapomina, że za projektem stoi rząd, którego uprzejmości członkowie Rady zawdzięczają swe mandaty. A nie są to ludzie niewdzięczni.

Musiałem zaprotestować.

— Panie Hilary! O ile się nie mylę, to Rada Przyboczna nie jest we Lwowie ekspozyturą rządu, bo na to jest Województwo i Starostwo Grodzkie. Została przecież stworzona po to, by reprezentować opinię mieszkańców, badaj z głosem doradczym. Gdyby dziś, gdy wszystkie organizacje, gdy inne samorządy miejskie protestują przeciw projektowi budowlanemu, milczała, sprzeniewierzyłaby się swym elementarnym obowiązkiem.

WAŻNE DLA P. T. LEKARZY-DENTYSTÓW I TECHNIKÓW DENTYSTYCZNYCH!!

SKŁAD MATERJAŁÓW DENTYSTYCZNYCH

NOWO OTWARTY

bogato zaopatrzone we wszelkie materiały i urządzenia w zakres dentystyki wchodzące. Stale na składzie łączna, złoto, białe złoto i platyna znanej afinerii metali szlachetnych LOUIS ROESSLER, WIENEN.

Polecam się łask. względem i proszę o odwiedzenie mojego składu

LUDWIK BRÜCK Pasaż Hausmana 7, I. p.
Telefon 71—05.

Ze spraw miejskich**O dalkowy kredyt na cele społeczne.**

KONSENSY BUDOWLANE. — KURSA PRZEMYSŁOWE. — ADAPTACJE W MIEJSKICH ZAKŁADACH HUMANITARNYCH.

Lwów, 6. marca.

(jp) Na wczorajszej sesji Magistratu, odbytej pod przewodnictwem zast. kom. dra Obmińskiego i kom. dra Nadolskiego, uchwalono między innymi udzielić fabryce maszyn „Perrun” pozwolenia na budowę part. domu na ul. Wołyńskiej. Helenie Glancerowej pozwolenia na budowę part. domu mieszkalnego u zbiegu ulic na Bajkach i Murarskiej.

W dalszym ciągu posiedzenia uchwalono podwyższyć opłatę za utrzymanie 3 dziewcząt, umieszczonych w Zakładzie sierót w Szamotułach z 25 zł. na 40 zł. mies. Z kolei przyjęto do wiadomości zorganizowanie przez miejskie stałe kursy przemysłowe kursów

dla kierowników i pracowników warsztatów samochodowych i postanowiono wypłacić na ten cel dyrekcji tych kursów tyt. zaliczki 2060 zł.

W końcu przyznano **dotychczasowy kredyt z budżetu zwyczajnego, a to: Zakładowi opieki nad dziećmi przy ul. Kaddeckiej na konserwację, drobne adaptacje i łazienki w sumie 40.000 zł., Stacji opieki nad dzieckiem i matką na mleko 2.000 zł., Schroniska dla bezdomnych kobiet na ul. Wronowskich na sprawienie szaf i szafek nocnych 4500 zł., a na akcję dla ubogiej ludności, dotkniętej kleską mrozów 7000 zł.** Ogółem na cele społeczne uchwalono **dotychczasowy kredyt w sumie 57700 zł.**

Hilary uśmiechnął się pobłażliwie.

— Drogi panie! Pan patrzy na sprawę pod kątem zasad, a ja pod kątem ludzkich słabości. Czy pan nigdy nie doznawał uczucia strachu? Czy pan nigdy nie zaniechał czynić tego, co należało, ponieważ bał się pan stracić posadę, stosunki, wpływy, łaskę protektora? Te względy przede wszystkim należy brać pod uwagę. I dlatego obawiam się, że nasza Rada Przyboczna, której zależa jest uległość, nie zdobędzie się na protest. Wybierzcie łaskliwie... milczenie.

— Czy jest pan pewny tego?

— Ah nie. Są czasem miłe niespodzianki. Są ludzie, którzy w chwilach krytycznych zdobywają się na męstwo i bezinteresowność. Dlatego mogę powiedzieć jedno: będę z najwyższym zainteresowaniem śledzić zachowanie

się Rady Przybocznej w najbliższym czasie. Przypuszczam, że społeczeństwo lwowskie uczyni to samo, ponieważ nie innego uczynić nie może. Przypuszczam także, że zapamięta dobrze nazwiska tych ludzi, którzy w potrzebie pozostali wierni miastu.

Brzmiało to jak pogroźka.

Napad za rogatką stryjską.**„SKOK”, KTÓRY ZAKOŃCZYŁ SIĘ W KRYMINALE.**

Lwów, 6. marca.

(—). Za rogatką stryjską dokonano przed dwoma tygodniami w niedzielę śmiałego napadu rabunkowego na rodzinę Haffnerów. Na krzyk domowników jednak **zamaskowani bandyci nie zdołali niczego zrabować i**

Pech propagatora abstynencji.

Nowy Jork, w marcu.

(e) Słynny humorysta amerykański, Mark Twain, dorobiwszy się wspaniałej willi, wyszedł pewnego dnia na ulicę z grubym cygarem w ustach i radując się z dojeżdżania do własnej siedziby, przebrał się przed nią.

Nagle stanął przed nim poważny jegomość i podsunął mu pod oczy wielki plakat, na którym widniał napis: „Precz z truciźnami niszczącymi zdrowie ludu!” — poczem wdał się z humorystą w pogawedkę i wyliczył mu jasno, jak na dłoni, że Twain musiał wypalić w swym życiu z 50.000 cygar.

— I oto — kończył uroczyście — gdyby przez te pięćdziesiąt lat nie używał pan tytoniu, składał na tomiaś grosz do grosza, to wie pan, co można nabyć za zebrany w ten sposób kapitał z procentami i z procentami od procentów?

— Nie mam pojęcia — odparł Mark Twain.

— Oto ten piękny dom, przed którym pan stoi.

— W takim razie — rzekł, uśmiechając się, humorysta — muszę pana rozczarować, bo, widzi pan, dom ten jest i tak moją własnością!

Każdy winien zostać członkiem L.O.P.P.

FEILETON „GAZ. POR.” z 7. III. 1929.

W. AZOW.

PRZEKONANIA POLITYCZNE.

Wątpię, czy ktoś na świecie interesował się do tego stopnia pertraktacjami między Mussolinim a papieżem i z takim zaciekawieniem śledził wszystkie etapy pojednania, jak ów jegomość w staromodnym cylindrze, stały bywalec małej kawiarni, która z pośród 3-ech dziesiątków kawiarni, rozrzuconych w znanej dzielnicy niewiadomo dlaczego otrzymała nazwę „naszej dzielnicznej kawiarni”.

Paryż jest dziwnym miastem, wszystko tam objęte jest zwyczajem. Wszak z dwóch piekarń, mieszczących się w tym samym gmachu naprzeciw mojego domu, tylko jedna nazywa się „naszą dzielniczną piekarnią”, a druga jak mnie zapewniali tuzimicy uzyskała to miano dopiero za kilka lat.

Nie było wypadku, ażebym wstąpiwszy przed wieczorem do „naszej dzielnicznej kawiarni”, nie zastał tam owego starca w cylindrze, który wygłaszał okolicznościowe kazanie zaufowanej gospodyni, przeskadzając jej w liżeniu żetonów za piwo lub licząc zebrany gościom z tej samej sfery co on. Ostatnim tematem jego przemówień

był papież i człowiek ten stawał prosto na głowie, dowodząc sceptykiem, iż wojna między Watykanem a Kwirynalem musi się zakończyć powstaniem nowego, niezależnego państwa papieskiego. Starzec w cylindrze stał zdecydowanie po stronie papieża i rokował jego państwu świetlaną przyszłość.

— Ten pan jest naprawdę zapalonym katolikiem? — zapytałem jedyne pikolaka, obsługującego gości w naszej dzielnicznej kawiarni.

— Monsieur Dupre?... — zdziwił się pikolak. — Pan się myli... Monsieur Dupre jest przedstawicielem loży masonowskiej w naszej dzielnicy...

— To dziwne... — pomyślałem sobie. — Mason — a... broni papieża. Pierwszy raz widzę ateistę, który chciałby zrobić z papieża świeckiego króla.

Następnego dnia starzec zadziwił mnie jeszcze więcej, wygłosivszy w kawiarni płomienne przemówienie na temat stosunków w Afganistanie i wyrażając przytem myśl, że najlepiej byłoby, gdyby syn woziwody Bazo-Sakao zajął tron biednego Amanullaha.

— Cóż to za diabeł! — pomyślałem sobie. — Czem można sobie wytłumaczyć niechęć tego starego Francuza do afgańskiego Piotra Wielkiego?... Może on ma sklep w Paryżu i Amanullah w czasie swego pobytu w stolicy Francji wziął u niego towary, wystrychnawszy go potem na dudka?...

Zanim ochłonąłem z tego wrażenia, usłyszałem już inne przemówienie star-

ca w cylindrze, witającego z radością przewrót w Hiszpanji i zmianę monarchji. Sekundo de Rivery (tak nazywają w kołach republikańskich Alfonsa XIII-go) na republikę.

— Słuchając go, było rzeczą niemożliwą — zdać sobie sprawę z jego przekonań politycznych.

Bo jakże wytłumaczyć sobie poglądy polityczne człowieka, który dąży do tego, ażeby papież uzyskał własne państwo, ażeby Hiszpanja zamieniła się w republikę, Belgja rozpadła się na oddzielne państewka, ażeby południowa Afryka oddzieliła się od brytyjskiego imperjum, a Rosja została rozczłonkowana na dziesiątki samodzielnych terytoriów.

— On jest albo manjakiem, albo też agentem Kominternu... — postanowiłem. — Djabłi wiedzą, dlaczego zależy mu na tem, ażeby papież miał swe państwo... Ale oni pewnie wogóle dążą do tego, ażeby wszędzie panowała anarchja... Już więcej do kawiarni nie wstąpię...

*

Tajemnica wyjaśniła się, gdy pewnej niedzieli przypadkowo zawędrowałem w okolice pól Elizejskich, gdzie owego dnia rozkładają się obozowi sprzedawcy znaczków pocztowych.

Przy jednym ze straganów spotkałem mego znajomego w cylindrze z naszej dzielnicznej kawiarni. Trząsł się z zimna, zacierał ręce i zwał się do siebie publiczność okrzykami:

— Proszę, proszę!... — krzyczał, —

Zupełna wysprzedaż! Ceny o 85 procent niższe niż w katalogu! Skorzystajcie z okazji!

Stałem jak wryły. Więc w tem sek... Ten starzec, wstrętny egoista, rozstrzygnął wszelkie światowe kwestje z punktu widzenia zawodowego filatelisty — handlarza znaczkami pocztowymi. Oczywiście, że musiało mu zależeć na powstaniu nowego państwa papieskiego, gdyż to dałoby nowy impuls kulejącemu handlowi znaczkami pocztowymi. Tak samo zależało mu na rewolucji w Hiszpanji, na podziale Rosji, słowem na wszystkim, co mogło być punktem wyjścia dla wypuszczenia na świat nowych znaczków pocztowych.

— Posłuchaj-no pan — rzekłem do starca — mówią przecież, że Watykan nie będzie miał prawa emitowania nowych znaczków pocztowych...

Starzec w cylindrze zatrząsł się z gniewu:

— Kto panu opowiadał takie bzdury?... — krzyknął. — Więc poco ten cały Watykan, jeśli nie wypuści nowych znaczków?... Papież jest mądrym człowiekiem... On rozumie, że handlarze znaczkami pocztowymi też muszą żyć. Proszę państwa, proszę do mnie!... Dlatego pan tak omija mój stragan, jakby się pan obawiał zarazy?... Zupełna wysprzedaż przed wypuszczeniem nowych papieskich znaczków, 85 procent niższe ceny katalogowych...

Tajemniczy starzec pokazał swe prawdziwe oblicze... Tłum. F. M.

SPRAWY KOLEJOWE

Jak chronić tory kolejowe przed zawiejami śnieżnymi.

SROGA ZIMA ZASKOCZYŁA NAS NIEPRZYKOTOWANYCH. — CELOWY SYSTEM INŻ. DYR. CIECHANOWIECKIEGO: MURY Z KOSTEK ŚNIEGOWYCH. — ŻYWOPŁOTY I DRZEWA. — OSŁONY ODSNIEŻNE. — PRZYGOTOWANIA WOBEC NADCHODZĄCEJ POWODZI.

Lwów, 6. marca.

Zima tegoroczna, obfitująca w niezwykle mrozy i śnieżycę spotkała nas, jak i państwa sąsiednie, nieprzygotowanych należycie, co się musiało odbić katastrofalnie na **działalności przedewszystkiem kolei żelaznych.**

Ministerjum komunikacji, jak i pracownicy kolejowi na linjach czynili wysiłki niezwykle, aby utrzymać ruch prawidłowy w granicach możliwych dla dostarczenia węgla fabrykom i mieszkańcom.

Należy podkreślić **celowe zarządzenie inż. Ciechanowieckiego** **urządzenia osłon odsnieżnych**

w miejscach otwartych, gdzie zbrakło specjalnych osłon przenośnych albo żywopłotów. (System ten przedstawiliśmy na zdjęciu fotograficznym w jednym z ostatnich dodatków Ilustr., gdzie widać mur, ustawiony z cegiełek śniegowych obok toru).

Co do tych ostatnich z powodu zbyt wąskiego gruntu, wywłaszczonego pod budowę toru, **żywopłoty są zasadzone zbyt blisko osi toru.** Dochodząc czasami do samego rowu przytorowego, stanowią one swego rodzaju pułapkę na śnieg, gdyż wywołują tzw.

pas zacisza

nad samym torem. Z podobnych miejsc żywopłoty powinny być usunięte. Należy również usunąć z całego pasa wywłaszczenia **wszelkiego rodzaju zarośla i drzewa całe,** które wyrosły od początku wojny. Materiał opałowy, otrzymany z powyższego źródła, pokryje z nadwyżką kosztu robocizny.

Praca ta była dotychczas zaniedbana wobec niezwykle wysiłków, jakie koleje zmuszone były poczynić dla odbudowania zburzonych podczas wojny mostów, warsztatów głównych, remiz, dworców i domów mieszkalnych.

Na kolejach w Rosji osłony odsnieżne były ustawiane przeważnie **około 60 metrów od toru.** Wydzierżawiano tam od właścicieli ziemi sąsiedniej **prawo ustawiania**

osłon przenośnych

z przewidzianą spłatą odszkodowania za wymokłą oziminę pod wałami śniegu. Środek ten **należałoby zastosować i u nas.** Wydatek taki okupi się niezawodnie (co najmniej dziesięciokrotnie. W warunkach naszych dostateczna odległość, w jakiej należy stawiać osłony odsnieżne, winna wynosić **około 50 metr. od osi toru.**

Rosja zarzucała oddawna **osłony odsnieżne z płonek poziomych,** jako działające z przerwami, odpowiadającymi, w miarę wznoszenia się wału śnieżnego, przenoszeniu się śnieżynki przez szczeliny pomiędzy płonkami. Osłony takie spotykają się u nas jeszcze gdzieś tam.

Zima tegoroczna przypomina zimę z r. 1887 na 1888.

Śniegi wtedy były nader obfite, mroz aczkolwiek nieco słabszy, trzymał się stale; w ciągu całej zimy nie było odwilży, a wiosna nagle nastąpiła.

Przewidzieć, jaka będzie wiosna, niepodobna. Należy więc zaważać na

przygotowanym na najgorsze ewentualności.

Trzeba zwrócić baczną uwagę **nie tylko na duże mosty, ale i na małe, oraz na**

rury przepustowe,

zwłaszcza dawnej budowy. Przy obliczaniu otworu mostów w 80 latach zeszłego stulecia punktem wyjścia była

t. zw. „ulewa paryska“, przy czem nie był całkiem uwzględniany współczynnik przepuszczalności gruntu.

W wolnej Polsce, wobec intensywnej w ciągu 10-lecia **eksploatacji lasów,** przewyższającej ilościowo w znacznej mierze przyrost roczny drzewa, powyższy współczynnik zmienił się na korzyść **zwiększenia wód wiosennych.**

Licząc się z tem, należy niezwłocznie dolożyć wszelkich starań do należytego i całkowitego oczyszczenia od starego, zależącego już śniegu **wszelkiego rodzaju rowów:** przytorowych, nagórnych i wogóle odprowadzających wodę.

Chociażby świeży śnieg w marcu zasypał je częściowo, to nie stanowi on przeszkody w przepływie pierwszej wody z najbliższego terenu. Winny być również starannie oczyszczone **koryta mostów i rur.** Doświadczenia lat poprzednich pouczają, gdzie i w jakiej ilości mają być przygotowane

worki do piasku.

Nie należy wątpić, że zarówno władze jak i ogół kolejarzy spełnią godnie swój ciężki i tak odpowiedzialny obowiązek, jaki ich czeka na wiosnę.

—o—

Zmienne są losu koleje.

Co mówi Trocki o powodach swego wygnania.

WYWIAD AMERYKAŃSKICH DZIENNIKARZY. — MOGĘ POWIEDZIEĆ CAŁĄ PRAWDĘ. — MASOWE WYDALANIE Z PARTJI. — SZEREG ZAŁOŻONYCH KOMUNISTÓW PODZIELIŁ LOS TROCKIEGO. — ULTIMATUM STALINA. — TRAGEDJA WIELKIEGO KRAJU, OPANOWANEGO PRZEZ FANATYKÓW.

Konstantynopol, w marcu.

(p) Zaledwie parę dni minęło od czasu, gdy Trocki, wypędzony z „raju sowieckiego“, którego sam był twórcą, **przybył na zapłombowanym parowcu** do skrzętnie pilnowanego gmachu poselstwa sowieckiego w Konstantynopolu, a już udało mu się przerwać tę wieloletnią zasłonę milczenia, którą usiłowali władcy z Kremla rozpostrzeć nad słowami i działaniami byłego czerwonego dyktatora.

Trocki przemówił. Przemówił oczywiście z wielką korzyścią materialną dla siebie, bo do dziennikarzy amerykańskich, którzy mu **sowiecie zapłacili za rewelacyjny wywiad** i z dużą korzyścią dla świata, który dowiaduje się o tej ewolucji, która zaszła w „największej rewolucji świata“, w ciągu 11 lat trwania „raju bolszewickiego“.

Oto co mówi Trocki:

— Taką jest już kolejność wypadków, że sensacja jest nieodłącznym cieniem polityki. Moje wysiedlenie z Sowjetów rzuciło zbyt wielki cień. **Każda polityka mająca na celu wielkie ideały, winna unikać sensacji** i, przyznam się otwarcie, że obawa jej nieco mnie kępuje, jednak rozumiem, że nawet w najbardziej obiektywnej informacji o tem, co się dzieje aktual-

nie w Sowjetach musi się mieścić ogromna sensacja. Mój stosunek do rewolucji, do władzy sowieckiej, do marksizmu, do bolszewizmu — **pozostał niezmienny.** Polityka a osobiste niesnaski — to są dwie różne rzeczy. Ale teraz przyszedł czas, kiedy mogę wreszcie powiedzieć całą prawdę.

„Trudno, taka jest kolejność losu“

Piszę te słowa w Konstantynopolu, dokąd 12. lutego przywiózł mnie sowiecki parowiec „Uljez“. Wbrew zapewnieniom sowieckiej prasy, **przybyłem tu nie z własnej woli.** Zostałem wysłany przymusowo. Na parowcu prócz mnie, mojej rodziny i agentów G. P. U. nie było żadnych innych pasażerów. Niezwłocznie po wylądowaniu wysłałem **telegram do Kemaia Pa-zy** następującej treści: „Mam zaszczyt oficjalnie zawiadomić Waszą Ekscelencję, iż przybywam na terytorjum tureckie **nie dobrowolnie, lecz z mnsu“.**

Mając przed sobą ewentualność opuszczenia granic Sowjetów, rzecz prosta, wybrałbym kraj, którego język, obyczaje i kultura **są mi przynajmniej znane.** Ale ci, którzy wysyłają, mało liczą się z upodobaniami wysyłanego. W 1916 roku rząd francuski

deportował mnie do Hiszpanji, której język był mi zupełnie obcy. Liberalny rząd ówczesny Romanonesa nie dał mi dość czasu, abym poznał język i wysłał mnie dalej. Gdyby odwet, zemsta, rewanz odgrywały jakąkolwiek rolę w wypadkach politycznych, mógłbym być nawet zadowolony, wspomniawszy, że Malvy, który mnie kiedyś z granic Francji wydalil, **sam był później wydany przez Clemenceau,** a naczelnik francuskiej policji politycznej p. Bidet, na którego żądanie zostałem aresztowany, **sam w 1918 r. był aresztowany przezemnie na terytorjum Sowjetów** przy spełnianiu sekretnych misyj kontrwywiadu francuskiego. Kiedy go przyprowadzono do mnie, a byłem wtedy komisarzem wojennym i nieograniczonym niemal dyktatorem rewolucyjnym, zapytałem go: „No i jakże to się stało, panie naczelniku?“ Bidet odpowiedział: „**Trudno, taka jest kolejność wypadków“.**

Ta odpowiedź bardzo mi się podobała. Istotnie świat długo jeszcze będzie znajdował się w tem położeniu, że stosowanie odpowiedzi francuskiego agenta będzie zawsze aktualne.

Wydalenie mnie z granic sowieckich **nie jest ostatnim słowem w szeregu wypadków.** Nie mówię o swoim osobistym losie. Zwróćmy się do niedawnej historii niesłychanych represyj, zainicjowanych przez moich byłych towarzyszy przeciwko opozycji, a otrzymamy bardzo charakterystyczne tło tych wypadków, które już nastąpiły i które nastąpią. 15 zjazd W. K. P., który faktycznie był zjazdem stalinowskich przyjaciół w styczniu 1928 r., **rozpoczął masowe wydalenie z partji wszystkich członków opozycji,** a w stosunku do mnie pozwolił na najdalej idące represje. Na Syberję oraz do Azji centralnej wysłano narazie kilkadziesiąt opozycjonistów, póź-

Krokodyle w modzie.

WŁADZE POLICYJNE WYDAŁY ZAKAZ ZABIJANIA KROKODYLI.

Nowy Jork, w marcu.

(p) Obecnie panuje moda na przedmioty, wyrabiane ze skóry krokodylej. Mamy z tej skóry buki, portmonetki, portfele, torebki oraz dużo różnych przyborów podróżnych.

Dotychczasowe zwykle polowanie na krokodyla zamieniało się w **masowe łapanie tych płazów** odbywające się w tak wielkim tempie, że w niedługim czasie krokodyl byłby taką rzadkością, jaką jest obecnie bizon lub żubr.

Władze policyjne w Luizjanie i Florydzie wydały chwilowo rozporządzenie zabraniające na pewien czas polowania na krokodyla

przebywające w rzekach, oraz zupełnie zabroniły zabijania krokodyli przebywających w kanałach i rozlewiskach. Za zabicie krokodyla z tych dwóch ostatnich kategorii grozi kara 500 dolarów i miesiąc więzienia.

Rozporządzenie to zostało wywołane obawą przed wciąż wzrastającą **plagą szczurów piżmowych,** które żywią się krokodylami. Ostatnimi czasy z powodu łapania tych płazów ilość tego gatunku szczurów tak się zwiększyła, że rząd zmuszony był organizować kosztowne ekspedycje dla walki z temi szkodnikami.

—o—

niej kilkaset, wreszcie tysiące całe. W liczbie wysłanych znajdowali się: **Rakowski**, niez mordowany komunista od 40 lat, **Radek**, któremu chyba nikt nie odmówi, że jest jednym z najbardziej utalentowanych publicystów 20. wieku. **Smirnow**, twórca bolszewickiej partii, **Preobrażenski**, **Mroczkowski**, **Urałow**, **Sosnowski**, **Kasparowa**, **Bogusławski** i tylu innych. Wymieniam jedynie te nazwiska, które do niedawna wypisywano dumnie na sztandarach, pomnikach. Nazwiskami temi mianowano **wielkie miasta**, **ośrodki przemysłowe**. Życie wielu z tych ludzi może być tematem dramatów na szekspirowską miarę. Z politycznego punktu widzenia biorąc, chcę jedynie zaznaczyć, iż wartość rewolucyjną tych ludzi przewyższa znacznie wartość rewolucyjną i moralną tych, którzy ich na zesłanie skazali.

Alma Ata.

Miejscem mojego wygnania, jak wiadomo, obrano nową stolicę Kazakstanu, **Alma Ata**, małą miasteczko, niewiedzaną stale przez **trzęsienia ziemi** i **żywiłowe burze**, położoną o 1.500 mil od Moskwy i 150 od najbliższej stacji kolejowej. Towarzyszyła mi żona i syn. Przywiozłem z sobą kilka książek. Pisma i listy przychodziły dość kapryśnie, zależnie od „widzimisie”, nie urzędnika pocztowego, ale... Kremłu: co dwa tygodnie, co dwa miesiące, czasami co cztery dni, albo wcale. **Żyłem całkowicie izolowany od świata i od ludzi**. Nikt się do mnie nie zbliżał, bo za to groziły najsurowsze represje. Jedyłą rozrywką naszą były polowania. Chodziliśmy na nie wraz z agentami G. P. U., naszymi nieodłącznymi aniołami stróżami. 1-go stycznia przyszła wiadomość, że trzy tygrysy zjawily się w okolicach Alma Ata. Zastanawialiśmy się nad tem, czy wypowiedzieć wojnę tygrysom, czy też polegać na pacie Kelloga. Zanim zdążyliśmy rozstrzygnąć to pytanie, przyszła wiadomość o wysłaniu mnie.

Już 16. grudnia przybył do mnie specjalny kurjer G. P. U. i **wręczył mi ultimatum Stalina**. Żądano odemnie zaprzestania wszelkiej opozycyjnej działalności, groząc w przeciwnym razie jeszcze bardziej surową izolacją. O wysiedleniu nic jeszcze nie mówiono. Odpowiedziałem listem, z którego przytoczę tylko te krótkie urywki: „Sławianie mi przez naczelną władzę sowiecką żądanie przerwania mej dzia-

Dalsza fala teroru.

Ale najbardziej efektowną i najbardziej sensacyjną część niezwyklego wywiadu, udzielonego przez „dyktatora na wygnaniu”, stanowi jego wyznanie końcowe:

„W ciągu ostatnich 6 lat Rosja sowiecka powoli, ale nieprzezwyciężalnie szła po drodze reakcji i przygotowywania **Termidoru**. Najbardziej symptomem tej reakcji jest zburzenie całego lewego odłamu partii komunistycznej, zasłużonego najbardziej w dokonywaniu przewrotu. Decydujące wypadki w życiu Sowjetów rozegrają się na przestrzeni dwóch najbliższych lat. Świat będzie widział niesłychanej fali teroru, stosowanego przez jeden odłamek rewolucyjny przeciw drugiemu. Będzie to walka już nie o ideologię, ale o ostateczną rozgrywkę wartości moralnych rewolucji”.

W tych wynurzeniach, które niewątpliwie wywołają wielkie wrażenie, mieści się poza dramatem osobistym

Tragedia rosyjskiej emigrantki.

CIĄŁO MŁODEJ KOBIETY W STROJU BALOWYM NA ŁAWCE OGRODOWEJ. — KIM JEST NIESZCZĘŚLIWA? — POBYŁ UWODZICIEL ZRANIŁ ŚMIERTELNIE OJCA W POJEDYŃKU. — DESPERATKA POSZŁA NA WESELNE GODY ZE ŚMIERCIĄ.

(Do ryciny na str. 1).

Ljon, w marcu.

(j) Onegdaj dozorca parku miejskiego w Ljonie, odbywając ranną inspekcję znalazł na jednej z ławek **bezwładne ciało młodej kobiety, ubranej w elegancką toaletę wieczorową**. Przypuszczając, że młoda dama uległa jakimś chwilowemu omdleniu, wyszedłszy z pobliskich sal dancinowych, a następnie zmroził ją dotkliwy chłód, dozorca wziął ciało ostrożnie na ręce i zaniósł do swego domku, w nadziei, że uda się jeszcze młoda kobietę przywrócić do życia.

Lecz próżno były wszystkie zabiegi, okazało się bowiem, że piękna kobieta jest już

zimnym trupem.

Dozorca doniósł o wypadku do władz, a w wyniku śledztwa wyjawila się **tragedia młodej istoty, urodzonej do bo-**

gactwa i szczęścia, a rzuconej przez wypadki dziejowe na wzburzone fale szaniennego losu.

Tragicznie zmarła była emigrantka rosyjska, która przed laty kilka jako młodzieńka jeszcze dziewczę, przybyła do Ljonu wraz z ojcem, wysokim oficerem armii carskiej, człowiekiem posiadającym w Rosji rozległe dobra i noszącym szlacheckie nazwisko.

Pułkownik D. podczas przewrotu bolszewickiego **stracił żonę i syna, którzy padli ofiarą rozbestwionych krasnoarmiejców, sam ledwie cudem uciekł rozstrzelania** i z garścią klejnotów, wyrwanych z pogromu i młodzieńką córką, **Wierą**, szukał gościny i chleba we Francji.

Dzięki stosunkom, udało mu się uzyskać posadę w jednej z wielkich fabryk jedwabiu w Ljonie, co mu pozwo-

liło prowadzić wraz z córką spokojny byt.

Po kilku latach Wiera rozwinęła się w **przecudny kwiat**, a jeden z dyrektorów fabryki, p. **Poirette**, już w pewnym wieku, ale pełen jeszcze animuszu, **nie tał się ze swoim zachwytem dla pięknej Wiery**. Ojciec miłym okiem patrzył na te zaloty, widząc w nich ustalenie przyszłości swego dziecka.

Lecz po jakimś czasie **uderzył weń grom.**

Wiera wyznała mu, że znajduje się w stanie odmiennym, a uwodziciel, dyr. Poirette, mimo jej zaklęć, **nie myśli naprawić wyrządzonej jej krzywdy przez legalizację ich związku.**

Ojciec postanowił osobiście zaaplować do honoru uwodziciela. — Napróżno. — Otrzymał cyniczną odpowiedź, że **we Francji niema zwyczaju zenic się z pannami, które oddają się obcym.**

Ta odpowiedź wyprowadziła ostatecznie z równowagi ojca. Nastąpiła czynna zniechęca, a potem pojedynek, w którym obrońca **honoru swego dziecka otrzymał ciężką ranę w pierś.**

Gdy go przyniesiono w stanie beznadziejnym do domu, młoda dziewczyna w egzaltacji rozpaczy, ucałowawszy stygnące już ciało ojca, ubrała na siebie **najpiękniejszą balową suknię**, na palec włożyła sygnet rodzinny, w którym ukryta była dawka cjankali i wyszła z domu, zostawiając krótką kartkę ze słowami:

Pobłogosławiona krwią umierającego za mnie ojca, idę na weselne gody ze śmiercią. Wiera.

W parku, na ławce, otoczonej zmarłym, jak jej młode serce kwieciami, zażyła zabójczą truciznę.

Pogrzeb ofiar nieszczęśliwego losu uczynił głębokie wrażenie w mieście. Oburzenie na nieczemnego uwodziciela nie ma granic.

Zamrożone karpie.

Lwów, 6. marca.

Z powodu obecnych mrozów uciepiali bardzo nietylko ludzie lecz i ryby, które pozamarzały wskutek tego, że w wielu miejscach woda w stawach, jeziorach i rzekach zamarzała do dna.

Stosunkowo najmniej ucierpią z tego powodu karpie, które podczas snu zimowego z łatwością znoszą temperaturę 20 stopni niżej zera. Zamarznęte w bryle lodu karpie, zachowują życie nawet wtedy, gdy serce daje zaledwie 1—2 uderzenia na minutę, a gdy z nastaniem ciepła lody topnieją, karpie całkowicie wracają do siebie.

Do liściełwych sere naszych Czytelników zwraca się 80-letnia staruszka, pozostająca bez środków do życia. Datki przyjmuje Administracja dla „A. F.”

Z biogalną prośbą udaje się uboga staruszka lat 67 licząca, kaleka na nogi do sere liściełwych państw o udzielenie pomocy doraźnej, żeby się mogła ochronić od głodowej śmierci. Datki do Administracji dla „Wiktoria”.

Najmniejsza żarówka na świecie

CUDA NOWOCZESNEJ TECHNIKI. — ŻARÓWKA WIELKOŚCI POŁOWY ZIARNKA RYŻU.

Chicago, w marcu.

(j) Współczesna technika precyzyjna produkuje prawdziwe cuda w zakresie budowy narzędzi precyzyjnych oraz maszyn. Co chwila też słyszymy o skonstruowaniu jakiegoś nowego cudu technicznego, który pracując z całą precyzją wymaga jednak, aby produkty używane przy pomocy odnośnego aparatu odczytywane były lub bodaj rozpatrywane przy pomocy silnej lupy lub nawet mikroskopu. Donosiliśmy w swoim czasie już

o wielkości opozycyjnej jest równoznaczne z żądaniem przekroczenia całej mojej działalności 32-letniej w imię wolności proletariatu. Usiłowanie przedstawienia mnie jako kontrrewolucjonisty czynione jest przez ludzi, którzy, obalając doktryny Marxa i Lenina, **burzą dotychczasowe zdobycze rewolucji** i przygotowują jawnie **Termidor**.

wygnanego dyktatora **bezmiar tragedji wielkiego kraju, wielkiego narodu**, opanowanego przez garść fanatyków i propagatorów największej choroby społecznej „bolszewizmu, jaką znał świat cywilizowany”.

Tresowane wilki

CHODZĄ W ZAPRĘGU NICZEM PSY POCIĄGOWE.

Nowy Jork, w marcu.

Po długich miesiącach cierpliwości i pracy często niebezpiecznej Joe la Flamme, myśliwy z północy Ontario zdołał nauczyć dwa wilki, czystej rasy, to jest zupełnie dzikie, chodzące w zaprzęgu przy sankach. Złapał je jako bardzo młode i rozpoczął tresurę od nalożenia kagańców. Oswobodzone pierwszy raz z kagańców, wilki chciały uwolnić się z uprzęży, gry-

w „Gazecie Porannej” o miniaturowych lokomobilach, ba nawet całych linjach kolejowych z miniaturowymi pociągami o elektrowniach jak gdyby wziętych z kraju lilipulów, a zaprodukowanych na wystawie techniki precyzyjnej urządzonej przed dwoma laty w Chicago.

Obecnie do tych cudów przybywa nowy w postaci najmniejszej na świecie żarówki, jaką dotąd wyprodukowano, a mianowicie w zakładach Edisona sporządzono żarówkę, której wielkość sięga zaledwie rozmiarów

połowy ziarnka ryżu.

Mimo tego wydaje ona światło jasne i dokładnie oświeca przewody ciemne, do których się ją wprowadza. Chodzi w tym wypadku natu-ralnie o przewody o bardzo małym przekroju, lampka owa bowiem została sporządzona dla celów medycznych, a mianowicie dla prześwietlenia głębi tchawicy noworodka chorego na dyfteryt. Mała owa żarówka spełniła usługi swoje w zupełności, dziecko dzięki umó-żliwieniu dokładnego zbadania postępu choroby zostało uratowane, a obecnie owo arcydzieło współczesnej techniki precyzyjnej umieszczone zostało w oddziale technicznym muzeum sztuki i rzemiosł w Chicago.

zając z wściekłością rzemienie. Wówczas la Flamme zamienił rzemienie na cienkie lecz mocne łańcuchy.

W końcu wilki widząc bezowocność swych wysiłków, poddały się woli myśliwego i pracują obecnie bardzo przykładnie niczem zawodowe psy pociągowe.

Joe la Flamme przypuszcza, że potomstwo tych zwierząt wychowane w niewoli stworzy rasę wspólnych zwierząt pociagowych.

„GAZETA PORANNA“ w STANISŁAWOWIE.

O należytej wypłacie rent i zasiłków inwalidzkich.

ZAINTERESOWANIE TĄ SPRAWĄ.

Stanisławów, w marcu.

Nie milkną skargi inwalidów z powodu nieprawidłowego wypłacenia im rent i zasiłków. Cały szereg trudności zwalczyć musi inwalida, zanim otrzyma krwią — w pełnym tego słowa znaczeniu — zdobyty zasiłek. Ale dzieją się ponadto rzeczy, że doprawdy trudno uwierzyć, by coś takiego było możliwym w normalnych czasach i w praworządnej państwie. Bo obojętnym jest fakt wypłacania względnie niewypłacania dodatków dla ciężko poszkodowanych inwalidów. Ustawa bowiem wyraźnie i niedwuznacznie mówi, że te dodatki dla ciężko poszkodowanych nie podlegają jakemukolwiek zawieszaniu, czyli zawsze muszą być wypłacone i w całości interesowanemu przekazane. Niestety dzieje się inaczej. Gdy długi czas mijał a interesowani nie otrzymywali dodatku, zwrócono się do Izby skarbowej, która odpowiedziała, że wypłacanie tego dodatku jest chwilowo bezprzedmiotowe, ustawa bowiem nakazuje wypła-

cać w markach polskich, co obecnie czyni kilkugroszową kwotę. Odnosny więc przepis ustawowy nie został zmieniony i od kilku lat poszkodowani do-

datku tego nie otrzymują. Nie trzeba chyba komentarzy na określenie tego absurdalnego „amtschlimu“, w braku zmiany przestarzałego przepisu.

Oszustwa się mnożą.

Stanisławów, w marcu.

Tadeusz Kwiatkowski ze Stanisławowa przytrzymany został za popełnienie oszustwa na szkodę firmy: **Horn i Masłosojz w Stanisławowie** w ten sposób, że fałszował podpisy i pobrał 280 zł. Aresztowany do winy się przyznał, przyczem znaleziono u niego kwity z fałszywymi podpisami.

Bernard Gutstein, kupiec ze Stan-

isławowa doniósł o oszustwie, popełnionem przez U. Kutnera w ten sposób, że pobrał towary na kwotę 130 zł., a następnie w nielegalny sposób wyjechał do Niemiec. — Hirsch Wolf, kupiec ze Stanisławowa doniósł o oszustwie popełnionem na jego szkodę przez Leizora Hirscha. Szkada wynosi 600 zł.

Włamania nie ustają.

Stanisławów, w marcu.

Wczoraj włamali się nieznani chwilowo sprawcy do apteki p. Armaysa. Po wybiciu szyb dostali się złodzieje do lokalu aptecznego, gdzie zabrali z kasy podręcznej nieustaloną narazie go-

tówkę, przeszukawszy poprzednio wszystkie szuflady. W tym samym czasie włamali się złodzieje do szlifierni luster firmy Finkler przy ul. Belwederskiej. Szkada również narazie nieustalona.

Walne zebranie podkolegium sędziów

I PODOKRĘGU STAN. P. N.

Stanisławów, w marcu.

W niedzielę 3 bm. odbyło się w sa-

li kawiarni Union Walne zebranie Podkol. SPN. Obradom przewodniczył

Pożar pałacu no. 4401-toryskiego.

Szkada bardzo znaczna.

Stanisławów, w marcu.

Przed dwoma dniami spłonął pałac ks. Kazimierza Czartoryskiego w Żurawie. Pastwą pożaru padło całe pierwsze piętro pałacu. Szkada bardzo znaczna, narazie nieustalona. Przyczyną pożaru było wadliwe urządzenie centralnego ogrzewania.

Onegdaj spłonął doszczętnie dom Anny Kowcau w Horyhladach, powiat Horodenka. Jak przeprowadzone śledztwo wykazało, dom został podpalony przez Paraszkę Kuryś, lat 22 liczącą, którą aresztowano i oddano sądowi.

Policja nie próżnuje.

Liczne aresztowania.

Stanisławów, w marcu.

Stanisława Domańskiego, właściciela restauracji w Stanisławowie aresztowano za zbrodnię gwałtu publicznego, popełnionego na osobie funkcjonariusza P. P.

Józefa Schilinga aresztowano na polecenie urzędu śledczego w Stryju. — Kazimierza Sarneckiego przytrzymano na dworcu w Tyśmienicy i odstawiono jako zbiega z domu rodzicielskiego do rodziców.

Annę Peredruk przytrzymano za uprawianie nierządu. — Jana Wasaga przytrzymano za włóczęgostwo. — Mężera Weingartena ze Stanisławowa i Jakóba Weingartena przytrzymano celem stwierdzenia alibi w związku z kradzieżą towarów kolonialnych, popełnioną jeszcze w roku 1927 na szkodę firmy Kopel Horn. — Salomona Neumana aresztowano za sprzeniewierzenie kwoty 3000 zł. na szkodę Nuchima Magneta. — Izaka Heislera z Tarnowicy Leśnej aresztowano za kupienie zegarka skradzionego u Teofila Jasienickiego. — Włodzimierzowi Saganowi, majstrowi szewskiemu, skradziono po włamaniu się do budki przybory i narzędzia szewskie wartości około 100 zł. — Antonina Sawaryn z Jamnicy doniosła o sprzeniewierzeniu maszyny do szycia, wartości 400 zł. przez N. Szandrowskiego ze Stanisławowa.

Jak uczynić z żołnierza polskiego wiernego rycerza i dobrego obywatela Ojczyzny

DONIOSŁE TO ZADANIE SPEŁNIĆ MOŻE TYLKO „DOM ŻOŁNIERZA“.

Lwów, w marcu.

(ip). Klóz z nas nie chowa w sercu świetlanego obrazu rycerza polskiego, gotowego zawsze ponieść krew i życie w ofierze dla Ojczyzny? Wszystkie okresy historii naszej przekazują nam te bohaterские postaci — od nieustraszonych rycerzy Bolesławowycy po przez świetne obrazy Trylogii aż po owe

szare hułce legionowe, które podczas Wielkiej wojny wywiesiły sztandar wolnej niepodległej Polski! A dziś w odbudowanym państwie, najważniejszym postulatem naszej siły i wielkości państwowej jest wychować całą armję polską na rycerzy, takim podobnych, dla których imię: Polska, jest największą świętością ich duszy.

Dom Żołnierza żywym pomnikiem 10-lecia Niepodległości.

Zrozumiało tę potrzebę społeczeństwo nasze, gdy dla trwałego upamiętnienia 10 rocznicy wskrzeszenia Państwa Polskiego postanowiło wzniesić w mieście naszym żywy pomnik, najpiękniejszy i najtrwalszy, na jaki się zdobyć możemy, tj. „Dom Żołnierza“, dom, w którym młodzież nasza, pełniąc służbę wojskową, znalazłaby ciepło rodzinnego ogniska, a zarazem szkołę obowiązków obywatelskich.

Jest niewątpliwą prawdą, że młodzież zdrowa fizycznie i duchowo, krzepka i dzielna, otworzy przed narodem przyszłość jasną i promienną. Zrozumiały to państwa zachodnie i wszędzie tam widzimy troskliwą opiekę nad młodzieżą. I u nas w Polsce temu celowi służą Bursy, Domy akademickie, Związki skautowe, rzemieślnicze, Domy Ludowe itp. Przez dostarczenie godziwej rozrywki oddziaływanie się na młodzież również silnie, jak przez naukę szkolną.

Niestety dla najmłodniejszej i najliczniejszej części młodzieży naszej, dla żołnierza, ćwiczącego się w służbie dla obrony kraju, dotychczas za mało zrobiono. Na bruku wielkomi-

skim, poza służbą, jest puszczonej samopas, nie znajduje dla siebie rozrywki godziwej i pada łatwo ofiarą złych podszeptów żywiołów przewrotowych w szynkowni, na ulicy, czy w kinie szerzącem często pornografię i wudzany cynizm.

Urządzono wprawdzie dla niego w koszarach „Świeńlice żołnierskie“, są one jednak za szczupłe i za ubogie, aby mogły zaspokoić jego potrzeby. „Dom Żołnierza“ ciepły, miły i wesoły, w którym znajdzie żołnierz i zabawne widowisko i zaciekwiające kino

prezes O. K. S. p. por. Szyba ze Lwowa. Wobec zorganizowania bloku zebranie to było formalnością i to niezgodną ze statutem. Gdy wreszcie przy wyborach Zarządu naruszone zostały przepisy regulaminu i najprymitywniejsze zasady parlamentaryzmu, połowa sędziów zebranie opuściła, nie chcąc z postępowaniem tem się solidaryzować. Pozostali zblokowani sędziowie naturalnie zostali. W ten sposób przeprowadzone wybory dały ten wynik, że prezesem został p. Czuczewicz, wiceprez. p. Adam, a sekretarzem p. Bracl. Termin nowego, nakazanego przez wyższe instancje Walnego zgromadzenia, jeszcze nie jest ustalony.

Pod tym samym znakiem upłynęło i to Walne zebranie. Brak zgody i wytkniętego celu charakteryzował to zebranie. Wprawdzie bloki miały swe cele, ale słabsze jak w Podkolegjum, nie miały tej bezwzględnej i nie przebierającej w środkach przewagi. Jedyną zgodną uchwałą było to, że p. ppłk. Czadek przez aklamację wybrany został ponownie prezesem Podokręgu. Zebranie zostało odroczone.

KRONIKA.

Z teatru. We czwartek 7 bm. odegra Teatr im. Momuszki w sali ukraińskiego Sokoła trzyaktową operetkę Kalmana „Manewry jesienne“. W przedstawieniu tem wystąpi p. Dawidowicz, popularny artysta Stanisławowa. Początek o godz. 20.

i przystępny i pociągający odczyt, normalną i uciążliwą zabawą, i czytelnie zaopatrzoną w czasopisma i książki popularne a kształcące, bufel czysty i łani, może jedynie przemówić do duszy młodzieńca dość wymownie tam nauczy się kochać Matkę - Ojczyznę, tam znajdzie uświadomienie obywatelskie. Ślamtał po skończeniu służby wyjdzie jako dobry, świadomy swych praw i obowiązków obywatel kraju, który w swoim otoczeniu będzie szerzył zdrową kulturę polską.

To dzieło rozumne i pożyteczne prowadzi już Towarzystwo Budowy Domu Żołnierza, na czele którego stoi wódz naszemu miastu, komisarz rządu prof. dr. Nadolski, a w składzie Wydziału znajdują się nazwiska najwybitniejszych osobistości naszego grodu.

Akeja postępuje bardzo pięknie, a w obecnym miesiącu, zamykającym pierwszy rok pracy Towarzystwa, możemy zanotować już plon bardzo bogaty.

Ci, którzy już pospieszyli z datkami.

Towarzystwo posiada już grunt pod budowę „Domu Żołnierza“ w centrum miasta i kwotę 100.000 zł. na budowę. Cafejki akcji Tow. patronuje tak zawsze ofiarą Gmina miasta Lwowa, która ofiarowała grunt przy ul. Jabłonowskich (na gruntach b. dworca budowlanego) o znacznej powierzchni i przeznaczyła na ten szlachetny cel kwotę 150.000 zł. w dziesięciu rocznych ratach po 15.000 zł. od r. 1928 do 1938.

W Sekretarjacie Tow. złożyli już deklaracje na przeciąg lat dziesięciu: Mjejska Kasa Oszczędności na kwotę 20.000 zł., Garnizon lwowski — na kwotę zł. 50.000, Prezbiterjum Gminy Ewange-

lickiej — na kwotę 1.000 zł., Izba Aptekarska Małopolski Wschodniej — na kwotę 1.000 zł., Żydowski Związek Obywatelski — na kwotę 1.000 zł., Dom Bankowy Schütz i Chajes — na kwotę 1.000 zł., Izba Inżynierska — na kwotę 500 zł. Towarzystwo oczekuje jeszcze dalszych deklaracji, w szczególności: od Związku Ziemiaków, Związku Banków, Duchoństwa obrz. i orm., Izraelickiej Gminy Wyznaniowej, Przemysłu i Handlu, Kupiectwa, dla zapewnienia rocznie sumy około 80.000 zł., która umożliwi zaciągnięcie pożyczki i rozpoczęcie budowy.

Jednorazowe ofiary nadesłali Tow.:

Dyrekcja kopalni węgla w Jaworznie — 5.000 zł., Związek Ziemi — 5.000 zł., Stanisław hr. Badien — 5.000 zł., Dyrekcja i Urzędnicy oraz Urzędniczy oddział lwowski Banku Gospodarstwa Krajowego — 3.133 zł., Oficerowie, urzędnicy i urzędniczy wojskowe ze składek miesięcznych od 1. IX. 1928 r. do 28. II. 1929 r. — kwota 2.619 zł. 15 gr., Generał dr. Górecki intendent Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie — 1.000 zł., Przełożenie Izraelickiej Gminy Wyznaniowej we Lwowie 1.000 zł., Wojciechowicz hr. Gołuchowscy 1.000 zł., b. Komisarz Rządu i Przewodniczący Tow. p. Jan Strzelecki — 750 zł., p. M. B. — 500 zł., p. Stanisław Brunarski — 720 zł. 96 gr., Minister Kwiatkowski — 300 zł., Generalowa Marja Pomiankowska — 300 zł., Komitet obchodu 10-lecia w Brzuchowicach — 219 zł. 17 gr., Związek Zawodowy Lekarzy Weterynaryjnych — 200 zł., Zrzeszenie Sędziów i Prokuratorów we Lwowie — 150 zł., Dr. Ignacy Dembowski — 100 zł., Dr. Tadeusz Dwernicki — 100 zł., Oddział lwowski Banku Handlowego w Warszawie — 100 zł., Szkoła powszechna żeńska im. M. Magdaleny — 80 zł., W. Chajes — 50 zł., Wojciech i Adam Mayerowie — 50 zł., Bogumił Kislinger 50 zł., Dr. Apolinary Tarnawski — 25 zł., Menasche Scharfsoln — 25 zł., Mr. Fryderyk Dawechy — 10 zł. 10 gr., Ksiądz Jan Piwiński — 10 zł., składki przez „Gazetę Poranną“ 12 zł., Z fundatorów, którzy złożyli deklaracje na lat dziesięć, wpłacił: Gmina mięsła Lwowa 15.000 zł., Dowództwo Okręgu Korpusu Nr. VI — 5.000 zł., Miejska Kasa Oszczędności we Lwowie — 2.000 zł., Prezbiterium Ewangelickiej Gminy Wyznaniowej — 100 zł., Izba Aptekarska Małopolski Wschodniej — 100 zł., Żydowski Związek Obywatelski — 100 zł., Dom Bankowy Schütz i Chajes — 100 zł., Izba Inżynierska — 50 zł.

Ze sprzedaży nalepek iluminacyjnych i odznak pamiątkowych na święto 10-lecia wskrzeszenia Państwa Polskiego wpłynęło do kasy Tow. kwota około zł. 24.000.

Wszyscy jesteście powołani.

Szereg Związków i Instytucji uchwalają już odpowiednio kwoty na ten cel, lecz pieniądze nie wpłynęły jeszcze do kasy Tow., dlatego Wydział Towarzystwa apeluje gorąco do tych Związków, Instytucji, Stowarzyszeń oraz osób, które postanowiły się opodatkować, względnie już uchwały pewne kwoty na budowę „Domu Żołnierza“ — o nadesłanie tych kwot do Miejskiej Kasy Oszczędności, czekiem Nr. 19.225 na konto Tow. budowy „Domu Żołnierza“ we Lwowie.

Ponieważ chodzi o młodzież w naszym wojsku narodowym, ani chwili wątpliwości nie należy, że i te instytucje, które otrzymały do podpisania deklaracje, nadesłały je wypełnione z sumami — w miarę możliwości — pod adresem Sekretariatu Tow., że nikogo nie zabraknie na liście Fundatorów „Domu Żołnierza“ we Lwowie.

Tow. apeluje też gorąco o składanie deklaracji w ofiarach w naturze. Nazwiska Ofiarodawców, którzy poważniejszemi kwotami przyczyniają się do realizacji tego wzniosłego dzieła, będą trwale upamiętnione na tablicy Fundatorów w „Domu Żołnierza“. Nazwiska wszystkich Osób, którzy w jakikolwiek sposób pomogą Tow. z pomocą, czy to ofiarami w gotówce, czy też w naturze etc., będą trwale upamiętnione w księdze pamiątkowej „Domu Żołnierza“.

Deklaracje można nadsyłać pod adresem sekretarza Tow. p. radcy Łaby — Magistrat — Prezydium. Pieniądze przyjmuje Miejska Kasa Oszczędności we Lwowie na konto Tow.

Spieszmy z pomocą ofiarom srogoj zimy.

Lwów, 6. marca.

(.) Z Obyw. Komitetu Pomocy ofiarom surowej zimy dowiadujemy się, że celem przyspieszenia akcji Komitetów lokalnych, wyjeżdża na teren Województwa ppłk. saperów inż. **Władysław Sniadowski**, członek Komitetu.

Przy tej okazji apeluje Obywatelski Komitet Doraźnej Pomocy, na którego czele stoi sen. prof. **Zakrzewski**, do całego społeczeństwa o datki choćby najmniejszych i pomocy

O kresową wszechnicę handlową.

Lwów, 6. marca.

Z poważnej strony otrzymaliśmy szereg uwag, dotyczących losu i przyszłości lwowskiej Akademii Eksportowej. Nie wypowiadając się co do merytorycznej słuszności podniesionych zarzutów, zamieszczamy poniższy artykuł, jako dyskusyjny. Zapewne wywoła on replikę i wyjaśnienia, które umieścimy również z całą gotowością. — Red.

Przed osmioma laty dzięki inicyjatywie prof. Tomanka, prof. Saneckiego i dyr. Ubmy, jakoteż dzięki wydatnemu poparciu Izby przem. handl., powstała we Lwowie Akademia Eksportowa pod nazwą Wyższej Szkoły Handlu Zagranicznego.

Zadaniem nowej wszechnicy kresowej było zarówno zawodowe wyszkolenie przyszłych urzędników konsularnych, jak i eksportowców polskich o gruntownej nowoczesnej wiedzy komercyjnej. Społeczeństwo polskie Lwowa, świadome wielkiego znaczenia, jakie dla gospodarczego rozwoju kraju ma ta kre-

sowa uczelnia handlowa, pośpieszyło z wydatną pomocą; pierwszorzędne siły fachowe wstąpiły do Rady profesorów nowej uczelni, zaś ówczesny prezydent Izby handlowej śp. Leopold Baczewski szczególną pieczę otoczył Akademię Eksportową, powołując nadto do życia specjalne kuratorjum, którego zadaniem było dostarczenie wszelkich potrzebnych środków materialnych, jakoteż zwierzchnie kierownictwo Akademii Eksportowej. — Kuratorjum zamianowało pierwszym rektorem nowej uczelni p. Antoniego Pawłowskiego, b. długoletniego dyrektora państw. średniej szkoły handlowej, a następnie wizytatora niższych i średnich szkół handlowych. W czasie tym istniała w Polsce tylko jedna jeszcze Wyższa Szkoła Handlowa w Warszawie o typie ekonomicznym, zaczeno lwowska Akademia Eksportowa, jako jedyna uczelnia konsularno-eksportowa, miała nietylko wszelką rację bytu, lecz zapewnioną możliwość szybkiego rozwoju.

Niestety oczekiwania zawiodły zupełnie.

„Konkurencja“ innych szkół.

W kilka lat po lwowskiej Akademii Eksportowej powstało Wyższe Studium Handlowe w Krakowie i Wyższa Szkoła Handlowa w Poznaniu. — Podczas gdy łączna ilość studentów lwowskiej Akademii Eksportowej waha się stale pomiędzy 250 a 300, krakowskie Wyższe Studium Handlowe przekroczyło już cyfrę 600, a poznańską Wyższą Szkołę Handlową cyfrę 800 słuchaczy, nie mówiąc już o znakomicie zorganizowanej Wyższej Szkole Handlowej w Warszawie, której ilość słuchaczy dobiega im-

ponującej cyfry prawie dwu tysięcy. — Wszystkie powyższe uczelnie handlowe posiadają własne gmachy, celowo urządzone, są zaopatrzone w bogate zbiory, laboratoria, pracownie i urządzenia seminarjów fachowych, podczas gdy Akademia Eksportowa nie posiadając dotąd własnego gmachu, umieszczona jest w boznym budynku Izby przem. handl., posiadając i to niewystarczającą ilość sal, a poza pracownią towaroznawczą nie posiada żadnych laboratoriów i t. d.

Przyczyny niedomogań.

Niemniej i skład grona profesorskiego lwowskiej Akademii Eksportowej nie dorównuje innym wyższym uczelniom handlowym. — Dopiero w ostatnim czasie przystąpiono do mianowania stałych

profesorów, których Akademia Eksportowa posiada obecnie sześciu, a do w osobie rektora, dwóch nauczycieli gimnazjalnych, jednego asystenta Uniwersytetu, który równocześnie z nominacją ha-

bilutował się i jednego doktora praw.

Grono wykładowców, poza kilku wybitnymi uczonymi i fachowcami, obsadzone jest nauczycielami szkół średnich i emerytami.

Jest zupełnie zrozumiałe, że wobec powyższych stosunków władze centralne nie występują wobec Sejmu z projektem ustawy o nadanie Akademii Eksportowej charakteru i praw uczelni akademickiej, co w sposób fatalny odbija się na przyszłości absolwentów tejże uczelni.

Przyczyny powyższych stosunków należy niestety szukać w niewłaściwym kierownictwie Akademii Eksportowej, przyczem części winy ponosi również Kuratorjum Akademii Eksportowej, które niestety dotąd zajmowało wobec istniejących braków rolę bierną.

Czego domagają się społeczeństwa?

Ze strony przeto społeczeństwa, które tak żywo jest zainteresowane losami Akademii Eksportowej, zrozumiałem jest żądanie, aby Kuratorjum w jak najbliższym czasie przystąpiło do reorganizacji Akademii Eksportowej, zamianowało w tym celu rektora z poza obecnego grona profesorskiego, a więc niezwiązanego żadnymi zobowiązaniami wobec grona i aby wraz z nowym rektorem przystąpiło do właściwej obsady poszczególnych katedr i rewizji dotychczasowych nominacji profesorów.

Sprawa powyższa nie cierpi zwłok, jeśli się uwzględni, że na wypadek nieprzeprowadzenia rychłej reorganizacji mogą ustąpić z grona profesorskiego najlepsze siły, podobnie jak dotąd z rady profesorów Akademii Eksportowej ustąpili wykładowcy tej miary, jak prof. Caro, prezes Hamerski, prof. Sanecki, dyrektor Małaczyski i inni.

Wyrażamy nadzieję, że Kuratorjum i lwowska Izba przem. hand. przez energiczną i rychłą organizację Akademii Eksportowej wypełnią swe zobowiązania wobec społeczeństwa polskiego.

Film kroczy fałszywą drogą.

SCENARJUSZE POWINNI PISAĆ LUDZIE, KTÓRZY NIE MAJĄ NIC WSPÓLNEGO Z TEATREM I KSIĄŻKĄ.

Rzym, w marcu.

(p) Luigi Pirandello, uważany za jednego z najbardziej płodnych pisarzy włoskich, w ciągu ostatnich sześciu miesięcy nie stworzył niczego nowego, przeciwnie, nie myśli zupełnie o pisaniu, zajęty nową ideą, która pochłonęła go całkowicie. Chodzi o film, a właściwie o scenariusz filmowy, który zdaniem wielkiego pisarza powinien wyjść z dotychczasowego szablonu i kroczyć zupełnie nowymi drogami.

W wywiadzie, udzielonym przez Pirandello przedstawicielom prasy, wielki pisarz włoski podkreśla, iż film kroczy zupełnie fałszywą drogą, mianowicie drogą obraną przez książkę i teatr. Film powinien wychodzić z zupełnie innego

założenia, aniżeli romans i sztuka teatralna.

Nielogicznością jest, że scenariusze filmowe biorą swój początek przeważnie w książce, czy utworze dramatycznym. Scenariusze powinni pisać ludzie, którzy nigdy nie wspólnego z teatrem i książką nie mieli — w ten sposób tylko film pójdzie właściwą drogą swego rozwoju.

Jako przykład daje Pirandello, że gdy głośny reżyser „Ufy“ Adolf Lantz zwrócił się do niego z prośbą o pozwolenie sfilmowania „Sześciu postaci dramatu w poszukiwaniu autora“, on zgodził się, lecz pod warunkiem, że napisze zupełnie odrębny scenariusz dla tego filmu. Przeróbka bowiem tej sztuki, która na scenie wywołała efekt nadzwyczajny, na film, spowodowałaby jej klęskę. A dowolna przeróbka zatracza zazwyczaj ducha i intencję autora.

— I napisałem scenariusz — mówi Pirandello — zupełnie nowy. Nie niema w nim z tego, co się widziało na scenie, lecz za to idea, myśl przewodnia sztuki pozostała nieznaruszona.

Na tem polega mój zarzut przeciwko dowolnym przeróbkom filmowym. W nich bowiem pozostaje treść bez myśli i formy.

Pirandello opowiada, że pragnie on obecnie stworzyć scenariusz

nowego typu, który stanowić będzie o przełomie w kinie. Chodzi o to, iż kino powinno wywierac bezwzględnie tylko optyczne wrażenie. Mimika więc aktorów i sama akcja powinna być tak udoskonalona, by wszelkie napisy objaśniające były zbędne.

I wielki autor pisze obecnie scenariusz, który zadośćuczyni tym wymaganiom. Będzie to pierwszy eksperymentalny film „Ufy“, film, w którym akcja będzie tak wyraźna, iż od początku do końca taśmy, nie będzie ani jednego napisu, ani jednego objaśnienia.

Film ten na ekranach ukaże się już w przyszłym sezonie i będzie taką rewelacją, jaką były na scenie „Sześć postaci“. Jeśli się przyjrzy, jeśli odniesie spodziewany sukces, Pirandello rozpocznie pisanie następnego scenariusza.

— Film jest taką potęgą i tak wielką ma przed sobą przyszłość — mówi on — że pragnąłbym i ja przyczynić się do jego rozwoju. Wątpię więc i przyznaję się do tego zupełnie otwarcie, czy kiedykolwiek w życiu napiszę coś jeszcze dla teatru. Teatr jako wyraz sztuki mnie już nie pociąga. Zbyt mało ma możliwości eksperymentalnych — a szablon już mnie nie łączy. Sztuki teatralne, od czasu do czasu wywołujące niezwykły rozgłos swą oryginalnością, wyrażającą się czy to w treści czy w sposobie wystawienia, — są białymi krukami. Jest ich coraz mniej. Teatr się nie odradza — ciągle stoi na miejscu. A film dąży niezłomnie naprzód.

wszystkich imprez finansowych Komitetu. Datki przyjmują: Miejska Kasa Oszczędności i Redakcja pism.

Ubiegający się o zapomogę, muszą składać podania z dokładnym opisem swych stosunków rodzinnych, przyczem zaznacza się, że prawdziwość podań jest badana.

Podania adresowane do Obywatelskiego Komitetu należy składać w Protokole podawczym Magistratu.

KRONIKA

6 **MARCA**
Środa
Kołaty

REDAKCJA BEZWARUNKOWO MANUSKRYPTÓW NIE ZWRACA.

TEATR WIELKI:

Środa, 6. marca „Księżniczka dolarów”.
Czwartek, 7. marca „Lakme”, wyst. gośc. Szlemińskiej.

Teatr Miejski. Pełna wdzięku i uroku, prześlicznie melodyjna operetka Leo na Falla „Księżniczka dolarów”, ukaże się dziś w Teatrze Wielkim po raz 14-ty. W przepięknej tej operetce wznowionej na scenie Teatru Wielkiego z całym przepychem, udział biorą pp. Kamińska Halina, Kulczycka, Lorczyńska, Poleska, reżyser Kuligowski, Kowalski, Koczyński, Sowiński, Schmidt, Bykowski i Horowitz. Wielką ozdobą i atrakcją przedstawienia są oryginalne balety układu baletmistrza St. Faliszewskiego, z udziałem pp. Mili Kamińskiej, St. Faliszewskiego i całego zespołu baletowego.

Drugi i ostatni występ Anieli Szlemińskiej, primadonny opery poznańskiej, którą na poniedziałkowym występie w „Opowieściach Hoffmana” gorąco oklaskiwała szalenie wypełniona widownia, odbędzie się jutro w czwartek 7. bm. w operze Delibesa „Lakme”. Obok p. Szlemińskiej, zaliczającej partję Lakme do najlepszych swoich kreacji, wystąpią wybitni artyści naszej opery pp. Illingerówna, Okońska, Pankiewiczowa, Popowiczówna, Bedlewicz, Bender, Cyganik i Łowczyński. Do upiększenia i urozmaicenia całości artystycznej tego przedstawienia przyczynia się również w wielkiej mierze przepiękny balet wschodni w wykonaniu p. Mili Kamińskiej i baletmistrza J. Ciesielskiego. Orkiestra pod kierunkiem kapelmistrza dyr. Lehrera. Zniżki biletowe dla Związków zawod. i Stowarzyszeń, mimo występu gościnnego na tem przedstawieniu są normalne.

TEATR MAŁY:

Środa, 6. marca „Murzyn Warszawski”.
Czwartek, 7. marca „Murzyn Warszawski”.

Teatr Mały daje codziennie z niebywałym powodzeniem nieskończenie wesołą i dowcipną komedię Stonimskiego „Murzyn Warszawski”, która grana będzie jeszcze tylko kilka dni z rzędu ustępując miejsca będącej w pełni prób arcycybotycznej farsie J. Krzewińskiego pt. „Noc przedślubna”.

Z Kasya i Koła Lit.-Art. W sobotę, 9. bm., początek o godz. 20-tej, odbędzie się koncert p. Stanisławy Szotarskiej, artystki śpiewaczki. Odśpiewa ona arje z oper „Otello”, „Forza del destino” Verdiego, „Iris”, Mascagniego, „Turandot”, Pucciniego, „Andrea Chenier”, „Giordana” i „Neron” Boita. Zniżki dla rodzin P. T. Członków, młodzieży akad. i szkolnej ważne. Bilety w przedsprzedaży w Sekretarjacie Kasya i Koła Lit.

REPERTUAR KINOTEATRÓW:

- APOLLO: Lon Chaney „Maska śmiechu”
- CHIMERA: „Kurjer Carski”
- FATAMORGANA: „Powrót z niewoli”
- GRAZYNA: „Za murami haremu”
- CASINO: „Czarna Natasha”
- GOLOSSEUM: „Awanturka z Montmartnu”, „Artysta bez szminki”. Nadto Bronisław Bronowski.
- KOPERNIK: „Miasto cudów”
- LEW: „Adjutant” (Zamach na Cara).
- LUNA: „Braterstwo krwi”
- MARYSIENKA: „Miasto cudów”
- OAZA: „Hr. Daniszew”
- PALACE: „Grzechy rozwódki”
- PAN: „Przedwiośnie”
- PASAZ: „Harry Pecl”
- PROMIEN: „Cyrek Wolfsona”
- UCIECHA: „Burza”

Sensacyjny Wieczer Eksperymentalny. Najwybitniejszy psycholog-eksperymentator, posiadający rozgłos światowej sławy, Lo-Kittaj, którego fenome-

Apteka pod Archaniołem Rafaelem
M-ra ETTINGERA we Lwowie, pl. Gołuchowski nr. 14
za Teatrem Wielkim. Zawiadamia, że posiada na składzie
ZIOŁA LECZNICZE
OSKARA WOJNOWSKIEGO (Warszawa).

Specyfik pod nazwą: Ziła przeciwko chorobom układu pokarmowego. (Nr. rej. 1.49)	Znak słowny: „Irotan”	Specyfik pod nazwą: Ziła przeciwko chorobom nerek i pęcherza. (Nr. rej. 1147)	Znak słowny: „Urobin”
Specyfik pod nazwą: Ziła przeciwko wymiotom oraz atonii kiszki. (Nr. rej. 1148)	Znak słowny: „Gara”	Specyfik pod nazwą: Ziła przeciwko niedomaganiom skrofulicznym. (Nr. rej. 1152)	Znak słowny: „Tizan”
Specyfik pod nazwą: Ziła przeciwko chorobom płucnym i błonicy. (Nr. rej. 1153)	Znak słowny: „Elmisan”	Specyfik pod nazwą: Ziła przeciwko chorobom nerwowym i epilepsji. (Nr. rej. 1151)	Znak słowny: „Epilobin”
Specyfik pod nazwą: Ziła przeciwko reumatyzmowi, artretyzmowi, ischiasowi i podagrze. (Nr. rej. 1150)	Znak słowny: „Artrolin”		

Odkońca broszura na żądanie bezpłatnie.

Rzekomy zamach na kieszeń kapitana żandarmerji.

Lwów, 6 marca.
(—) W onegdajszym numerze „Gazety Porannej” pod tytułem, przytoczonym w nagłówku, ukazała się wiadomość, jakoby złodziejstwo dokonali zamachu na kieszeń **kpt. VI. dyonu żandarmerji w Tarnopolu, Zygmunta Puchalskiego**, kradnąc mu srebrną papierośnicę. Otóż — jak obecnie sprawdziliśmy — wiadomość powyższa po-

lega na jakimś nieporozumieniu, w VI dyonie żandarmerji w Tarnopolu niema wogóle kpt. Zygmunta Puchalskiego, a pełni tam jedynie służbę **kpt. Zygmunt Puchalik**, wielce zasłużony w sanownictwie stosunków bezpieczeństwa na terenie Tarnopolszczyzny, który jednak wcale nie został okradziony ani we Lwowie, ani też w Tarnopolu.

Dworzec w Melbourne największy na świecie.

Warszawa w marcu.
(p) Najruchliwszym dworcem na świecie, nie może poszczycić się Ameryka ani Europa. Bowiem ruch na olbrzymich dworcach Nowego Jorku, Chicago, Paryża, Londynu i t. p. nie dorównywa ruchowi na dworcu Flinders Street w Melbourne, głównym mieście Australji.
Dziennie przepływa 283.000 podróżnych przez ten największy dworzec, przewożonych i odwożonych przez 2400 pociągów. Ilość tramwajów, przejeżdżających w przeciągu dnia przez plac dworcowy, wynosi 3312. Poza tem tysiące aut, których w Melbourne bodaj

nie jest mniej niż w równej wielkości miastach amerykańskich — obsługują tłumy ludzi zdążających do dworca, względnie rozjeżdżających się po mieście.
Przysły dworzec Warszawy, na którym ma być scentralizowany ruch pociągów z większości linii zbiegających się w stolicy, zapewne będzie jednym z największych i najruchliwszych w świecie. Czy dorówna dworcowi w Melbourne — nie wiadomo, ale wobec rekordowego wzrostu ludności stolicy, z czasem jest to możliwe.
Niestety na razie możemy tylko pocieszać się projektami i nadzieją na przyszłość.

nalne doświadczenia powszechny podziw wzbudziły, urządza dwa wielkie wieczory eksperymentalne w dawnym teatrze Nowości (Coloseum) w sobotę, 9-go i niedzielę 10 marca, o 8.30 wiecz. W programie wykonane będą zdumiewające doświadczenia z dziedziny indyjskiego fakiryzmu, przebijania ciała bez bólu i utraty krwi (na własnej osobie), wyczerwanie myśli na odległość bez jakiegokolwiek dotyku, eksperymenty jasnowidzenia, jak również niezmiernie ciekawe doświadczenia „Gry Wyobraźni”, w których osoby z publiczności przeniesione będą na jawie bez usypiania — do najmniejszych zakątków świata (Indje, Japonja, Ameryka), gdzie przeżyją cudowne przygody, pełne niesamowitych wrażeń. — Bilety na te wieczory, które wzbudziły we Lwowie duże zainteresowanie, są do

nabycia u p. Seyfahrta, ul. Akademicka.
Rekolekcje. Dziś, we środę rozpoczynają się rekolekcje konferencyjne dla akademików w kościele SS. Klarysek. Pierwsza nauka o godz. 19.30. Nauki odbywać się będą codziennie o godz. 8, i 19.30 do niedzieli. W niedzielę ostatnia nauka o godz. 8. rano.
Nabożeństwo żałobne w 10-tą rocznicę śmierci śp. Marii Dulębianki, zasłużonej działaczki społecznej, która padła 7-go marca 1929 roku ofiarą zarazy zwiędzając jako Delegatka Czerw. Krzyża ukraińskie obozy internowanych, odbędzie się 7. bm. o 12-tej w południe w Bazylice Archikatedralnej.
Wiec publiczny w sprawie projektu podwyżki czynszów. Dziś, we środę, dn. 6. bm. o godz. 8- wiecz. odbędzie się w sprawie projektu funduszu budowlanego i podwyżki czynszów Publiczne Zgromadzenie zwołane przez komitet żydowskich zrzeszeń gospodarczych w sali In-

stytutu Technologicznego przy ulicy Boularda 5. Wskazany jest masowy udział w tem protestacyjnym zgromadzeniu.

Program Kasya i Koła Literacko-Artystycznego na bieżący tydzień: We czwartek, dnia 7. marca 1929. — Początek o godzinie 20-tej: Wielki recital fortepianowy Józefa Sliwińskiego. Bilety w Sekretarjacie Kasya i Koła Lit.-Art.

Czwarty wykład Dra K. Sośnickiego p. t. „Wychowanie a kultura” odbędzie się w środę, 6. bm. o godz. 19-tej (7.) w sali Kopernika, Uniw. ul. Marszałkowska 1.

Narodowa Organizacja Kobiet we Lwowie urządza na cele „Półkolonji walczących” dla dzieci w czwartek dnia 7. bm. Wieczerę muzykalno-wokalną z laskawym współudziałem pp. Korabianki, Góni-Danek, Niewczykównych, Szczeciłkiewicz i Macielińskich. Początek punktualnie o godz. 8 wiecz. w sali Tow. Pedagogicznego, Zimorowicza 17. Bilety do nabycia w N. O. K. Ossolińskich 11. od godz. 5-7 i przy kasie.

W Katolickim Związku Polek odbędzie się dnia 8. bm. (piątek) czwartki z rzędu wykład treści religijno-społecznej. Ks. prof. Adam Gerstman mówić będzie „O pojedynku”. Początek o g. 5 w lokalu własnym przy ul. Rutowskiego 13. Goście, tak panie jak i panowie, mile widziani.

Nowe relacje telefoniczne zaprowadzone zostały z Niemcami, między Lwowem, Jarosławiem, Skolem, Rzeszowem z jednej a miejscowością Herzberg (Elster) z drugiej strony. Należność za trzyminutową zwykłą rozmowę wynosi od 4 franków 20 centymów do 7 fr. 20 cent. zależnie od odległości w złotych polskich.

(—) **Okradziony student.** Na Politechnice Lwowskiej przybył wczoraj na wykłady student Stefan Kazimierowicz, zamieszkały przy ul. Lwowskich Dzieci 48. W czasie wykładów skradziono mu futro wartości 550 zł.

(—) **Spacer Arona Handa**, 25-letniego stolarza zam. przy ul. Gazowej 18, zakończył się wczoraj tragicznym wypadkiem. Wymieniony upadł tak nieszczęśliwie, że złamał nogę. Lekarz Pogotowia ratunkowego, po udzieleniu mu pierwszej pomocy, polecił go odstawić karetką Pogotowia do prywatnego mieszkania.

POŚWIĘCENIE NOWEGO DOMU.

Znany i ceniony w Tarnopolu i okolicy p. Józef Fuchs, właściciel drogerji, dokończył niedawno budowy 2-piętrowej kamienicy w centrum Tarnopola, która stała się prawdziwą ozdobą miasta. Przed kilku dniami odbyło się poświęcenie tego budynku przy udziale sfer towarzyskich miasta Tarnopola. Szereg toastów na oświeconym gospodarzu rozpoczął p. prof. dr. Gottfried, a na zakończenie przemówił serdecznie p. poseł dr. Schmidt.

Pozostałości wielkiej wojny.

Nowy Jork, w marcu.
Po wielkiej wojnie, w chwili podpisania pokoju, w Stanach Zjednoczonych pozostało 46 milionów świec, które były przeznaczane dla żołnierzy do okopów. Ta cyfra może dać pojęcie, jak duże musiało być zużycie świec podczas wojny. Pewien statystyk amator obliczył, że dla wypalenia tych 46 milionów świec, zapalając jedną od drugiej, potrzeba 52511 lat. Jako podstawę obliczenia wziął czas palenia się jednej świecy, to jest 2 godziny.

Składki.

- Dla Staruszki kaleki: Radzikowski, Przysań zł. 2.50, Z. Z. 0.25.
- Dla Wiktorki: Radzikowski, Przysań zł. 2.50.
- Dla A. F.: Radzikowski, Przysań zł. 2.50.
- Dla matki Obr. Lwowa: Radzikowski, Przysań zł. 2.50.

Ze sportu.

Zawody narciarskie D. O. K. VI.

WYKAZAŁY WIELKĄ SPRAWNOŚĆ WOJSKOWYCH NARCIARZY.

Lwów, 6. marca.

W dniach 1 i 2. bm. odbyły się zawody narciarskie o **mistrzostwo O. K. VI.** Były to pierwsze zawody O. K., urządzone we Lwowie, w których brały udział wszystkie Oddziały wojskowe O. K. oraz Oddziały przysposobienia wojskowego. O wielkiem zainteresowaniu świadczy poniżej podane cyfry zawodników, biorących udział w powyższych zawodach. Organizacja zawodów spoczywała w sprzężonych rękach p. mjr. Hendricha, kier. Okr. Urz. WF. i PW. DOK. VI. Pogoda dopisała w całej pełni.

Bieg patrolowy 15 km — (patrol składał się: 1 oficer i 3 szeregowych). Zgłoszonych 8 patroli.

1) Patrol 40. p. p. Lwów — w czasie 1 godzina 43 min. 2) Patrol 52. p. p. Złoczów — w czasie 1 godzina 44 min 32 sek. 3) Patrol 51. p. p. Brzeżany — w czasie 1 godz. 54 m. i 30 sek. Na czwartem miejscu 49. pp. Kołomyja, za nim 48. pp. Stanisławów. **Poza konkursem 19. pp. Lwów** w czasie 1 godz. 38 m. i 15 sek., zdobywając lepszy czas od pierwszego patrolu.

Bieg indywidualny, 12 km — do powyższego biegu zgłosiło się 72 zawodników, w tem 39 wojskowych i 33 przysposobienia wojskowego.

Grupa oficerska: kpt. Łucki Jerzy DOK. VI — 51 m. 18 s. 2) Por. Stanulewicz Jan z 52 pp. — 55 m. 02 s.

Zycie gospodarcze.

BUDOWLANE POSIEDZENIE WŁADZ BANKU GOSP. KRAJ.

Warszawa, 5. marca (Tel. G. P.). Dzisiaj 5. bm. odbyło się w mieszkaniu gen. Góreckiego posiedzenie Rady Nadzorczej Banku Gosp. Kraj. w sprawach budowlanych. Rada nadzorcza rozpatrywała sytuację Banku w stosunku do ostatecznego projektu rządowego w sprawie budowy t. zw. tanich mieszkań. Na posiedzenie zaproszony został jeden z autorów projektu ustawy o budowie tanich mieszkań dyr. Depart. p. J. Strzelecki.

ANGLO - ROSYJSKA UGODA NAFTOWA.

Moskwa, 5. marca. (Tel. G. P.) Tworzące od kilku miesięcy rokowania pomiędzy Russian Oil Products a Anglo-American Oil Company reprezentującej najpotężniejsze angielskie towarzystwa naftowe, zakończone zostały zawarciem układu. Układ ten obowiązuje na 3 lata i zawiera zobowiązania znacznych dostaw nafty rosyjskiej i gazoliny dla firm angielskich. Pisma sowieckie oceniają ten układ jako triumf gospodarczy SSSR.

Słynny Detering, prowadzący dotąd bezwzględnie walkę z eksportem nafty sowieckiej zdecydował się na ugodę. Jest to tem ważniejsze, że Detering nie uzyskał swego ultimatywnie stawianego postulatu o zwrot należności dla wywiezionych w r. 1917 i 1918 właścicieli szybów naftowych.

GIELDY.

GIELDA LWOWSKA.

Lwów 4. marca.
Konwersyjna 36 pół. Gazolina 27

3) Por. Kowalski Teodozjusz z 51. pp. 55 m. 57 s. 4) Por. Klimontowicz z 12. pap. 5) Ppor. Hełczyński 5 pap.

Grupa szeregowych: 1) kprł. Ryncarz 19. pp. — 56 m. 19 s. 2) Szereg. Kapeluśnik 51 pp. — 58 m. 27 s. 3) Szereg. Wilczyk 26. pp. — 58 m. 31 s. 4) Szereg. Sikorski 51 pp. — 5) St. szereg. Kączera z 40 pp.

Grupa przysposob. wojskowego: 1) Wronka Antoni, VIII gimn. Lwów 52 m. 26 s. (zdobył drugie miejsce ogólnej klasyfikacji). 2) Wieleżyński Lesze, VII gimn. Lwów — 53 m. 31 s. 3) Schenker Stanisław, VIII gimnaz. Lwów — 55 m. 14 s. 4) Bohdan Stanisław, IV gimn. Lwów — 55 m. 27 s.

Bieg z przeszkodami, 3 km:

Grupa wojskowych: 1) Kpt. Łucki Jerzy DOK. VI. — 18 m. 14 s. 2) Sierż. Flicz Franciszek z 26. pp. — 19 m. 09 s. 3) Kprł. Koson Mieczysław 40 pp. — 23 m. 09 s.

Grupa przysposobienia wojskowego: 1) Wronka Antoni, VIII gimn. Lwów 18 m. 57 s. (drugie miejsce ogólnej klasyfikacji). 2) Janeczko Michał, Związek Młodzieży Ludowej Lwów —

21 m. 22 s. 3) Wieleżyński Leszek, VII gimn. Lwów — 21 m. 36 s.

Na szczególną uwagę zasługuje st. szeregowiec **Saternus Czesław z 19. pp.**, który mimo złamania jednej narty, jadąc na jednej marcie około 8 km, bieg ukończył w **dobrym czasie.** Podobny czyn świadczy o zapale i ambicji tego młodego narciarza.

Zawodnicy wykazali **wysoki poziom wyszkolenia narciarskiego**, osiągając dobre wyniki, mimo krótkiego treningu. Ponad poziom wybił się **Wronka Antoni**, młody zawodnik, rokujący piękne nadzieje na przyszłość.

Po ukończeniu zawodów odbyło się w Światliicy 40. pp. **rozdanie cennych nagród zwycięzcom**, które wręczył imieniem Generała Popowicza, Dow. OK. VI. major Hendrich, kier. Okr. U. WF. i PW., gorący propagator sportu narciarskiego wśród młodzieży i wojska. Zawody zaszczytliwi swą obecnością: w dniu 1. bm. p. Gen. Popowicz, Dow. OK. VI. i Gen. Czuma, Dow. 5. D. P., w dniu 2. bm. płk. Kończacki, szef san. — Zainteresowanie publiczności szerszego ogółu bardzo słabe.

Bała się o męża a sama wpadła pod samochód.

Londyn, w marcu.

(p) W Acton, w Anglii stanął przed trybunałem karnym pewien szofer, oskarżony o to, że przejechał na śmierć 75-letnią staruszkę p. Penelope Bird.

Na procesie głównym świadkiem był mąż zmarłej, również stary człowiek, który powiedział o swojej żonie: „Spotkała ją śmierć, której bała się zawsze dla mnie”, i opowiedział przytem, jak to gożona trzymała w formalnej niewoli, zamkniętego w pokoju, aby go na ulicy automobil nie przejechał, a sama dreptała po mieście po znajomych i za sprawunkami.

Aż wreszcie pewnego mglistego dnia nie widziała nadjeżdżającego automobilu i szofer jej nie widział wpadła pod koła i zginęła na miejscu.

Wyrok zapadł uniewinniający, gdyż sędziowie przysięgli orzekli, że śmierć pani Penelope Bird była przypadkowa.

— Taka była wola Boża! — oświadczył, po wysłuchaniu wyroku, a ściskając rękę szofera na pożegnanie, sędziwy pan Bird, widocznie stroskany śmiercią żony, ale też niemniej widocznie zadowolony, że się jego niewola skończyła.

Elektryczność zabija mikroby.

CUDOWNE SKUTKI LECZNICZE NOWEGO WYNALEZKU.

Londyn, w marcu.

(e) Na odbytym niedawno w Londynie kongresie medycznym lekarz niemiecki, dr. Frank Nagelschmidt, wygłosił interesujący referat, w którym przedstawił swą nową metodę zabijania zarazków chorobowych zapomocą elektryczności. Ponieważ wysoka temperatura chorych jest samoobroną organizmu ludzkiego przeciw bakterjom dr. Nagelschmidt zaczął zastrzykiwać chorym pewne bakterje które powodują podniesienie temperatury, zabijały tem samem inne

bakterje. Na podstawie tych doświadczeń dr. Nagelschmidt doszedł do przekonania, że wytwarzające wysoką temperaturę bakterje można zastąpić ciepłotą elektryczną.

Zastosowanie tej metody dało niezwykle wyniki: chory, obłożony odpowiednimi elektrodami i przykryty ciepło, po zastrzyknięciu mu do żył roztworu soli — zapobiegającego poceniu się, po upływie paru godzin zaczyna powracać do zdrowia.

pół. Ciepły 24 i pół, Dolarówka 97.50, 97.75, 13. E. est 144.50.

Lwów 5. marca.

Na giełdzie akcyjnej obroty średnie, tendencja utrzymana, usposobienie spokojne.

GIELDA ZBOŻOWA.

Lwów 4. marca.

Na Giełdzie większe obroty w ziemniakach przemysłowych, ponadto w owsie, ży-

cie, jęczmieniu tudzież ekzekutywna sprzedaż grochu i ekzekutywna kupno uak. O. gólny obrót około 10 ton.

Poza Giełdą większe obroty w jęczmieniu przemysłowym na eksport do Łotwy.

Wszystkie gatunki zboża i ich przetwory zwyżkują w cenie.

Tendencja wybitnie zwyżkowa, usposobienie bardzo silne.

Lwów 5. marca.

Na giełdzie zbożowej tendencja znacz-
nie zwyżkowa, usposobienie silne. Mąka oraz otręby pszenne zwyżkują w cenie.

zwyżkowa, usposobienie silne. Mąka oraz otręby pszenne zwyżkują w cenie.

Pszonica kraj. dwor. loco stacja załad. od 48.75 do 49.75. Żyło malop. loco stacja załad. od 38.25 do 39.—, Jęczmień przem. loco stacja załad. od 31.— do 32.—, Jęczmień browar. loco stacja załad. od 35.— do 35.—, Owies malop. loco stacja załad. od 31.75 do 32.75, Ziemniaki przem. loco stacja załad. od 4.75 do 5.—, Groch polny od 38.— do 40.—, Wyka czarna od 44.— do 46. Wyka szara loco stacja załad. od 39.50 do 40.50, Hreczka loco stacja załad. od 41.50 do 42.50. Otręby żytnie loco stacja załad. od 23.50 do 24.—, Otręby pszenne loco stacja załad. od 23.25 do 25.75. Kasza hreczana loco stacja załad. od 80.— do 80.—, Kasza jaglana loco stacja załad. od 85.— do 87.—, Kasza jęczmieńna od 50.— do 52.—, Pęczak od 49.— do 51.—, Prose krajowe od 47.— do 48.—, Makuchy liiane od 48.— do 49.—, Pszenica kraj. dw. loco wagon Lwów od 51.25 do 52.25. Żyło malop. loco wagon Lwów od 35.75 do 36.50. Jęczmień malop. przemiał. od 33.25 do 34.25. Owies malop. loco wagon Lwów od 34.25 do 35.25, Mąka pszenna 65 proc. od 73.— do 74.—, Mąka żytnia 70 proc. od 52.— do 53.—, Otręby pszenne od 25.50 do 26.—, Otręby żytnie od 24.— do 24.50.

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa 5. marca. (Tel. G. P.) 4 proc. pożyczka inwestycyjna 118, 7 proc. pożyczka stabilizacyjna 92, 5 proc. pożyczka dolarowa 95 3/4, 5 proc. pożyczka konwersyjna 67, 5 proc. pożyczka kolejowa 1920 59, 6 proc. pożyczka dolarowa 85, 10 proc. pożyczka kolejowa 102 i pół, 8 proc. Listy zast. Bku Gosp. Kraj. 94, 8 proc. Listy zast. Bku Rolnego 94, 8 proc. Oblig. Bku Gosp. Kraj. 94, te same 7 proc. 83 i ówierz.

Waluty i dewizy: Dolar 8.66 9/16, Londyn 43.17, Nowy Jork 3.88, Paryż 24.74, Praga 26.35, Szwajcaria 171.10, Wiedeń 125.03, Włochy 46.58 i pół.

Warszawa 5. marca. (Tel. G. P.) Bank Polski 177 i ówierz, Bank Zp. Sp. Zarob. 85, Spiess 255, Warsz. Tow. Cukr. 43, Łazy 8, Nobel 21 i pół, Cegielski 41, Lilpop 36, Młodziejów 29 i ówierz, Ostrowiec 104, Starachowice 30 3/4, Haberbusch 232.

GIELDA KRAKOWSKA.

Kraków 5. marca. Pharma 6.75, Zieleniewski 138 Piasecki 11.50, Siersza dol. 63.

GIELDA ZURYSKA.

Zurych 5. marca. (Tel. G. P.) Paryż 20.31, Londyn 25.23, Nowy Jork 5.10.17 i pół, Belgia 72.20, Włochy 27.23 i ówierz, Hiszpania 78.60, Holandia 206 i ówierz, Berlin 123.83, Wiedeń 73.07 i pół, Sztokholm 138.95, Oslo 138.66, Kopenhaga 138.62 i pół, Sofja 3.75 3/8, Praga 15.39, Warszawa 58.35, Budapeszt 90.65 i pół, Białogród 9.12 i pół, Ateny 6.73 i pół, Konstancyjopol 2.95 i pół, Bukareszt 3.08, Hongkong 13.10, Buenos Aires 216 3/4.

GIELDA WIENSKA.

Wiedeń 5. marca. (Tel. G. P.) Amsterdam 284.44, Belgrad 12.46 7/8, Berlin 168.61, Bruksela 93.95, Budapeszt 123.85, Bukareszt 4.21 3/8, Kopenhaga 160.80, Londyn 24.47 i pół, Madryt 108.75, Mediolan 37.21, N. Jork 710.25, Oslo 169.40, Paryż 27.74 3/4, Praga 21.02.95, Sofja 5.11.4, Sztokholm 189.70, Warszawa 79.90 i pół, Zurych 136.58, Amerykańskie 708.40, Niemieckie 168.55, Francuskie 27.82, Włoskie 37.16, Jugosłowiańskie 12.405, Polskie 80.00, Węgierskie 123.82, Szwajcarskie 136.23, Renta majowa 0.904, Bankwejoir 24.75, Bodencredit 109, Kreditanstalt 58 3/4, Kompas 15.50, Laenderbank 31.60, Merkury 21.35, Goleśzów 280, Browary 160, Alpały 41.40, Krupp 11.50, Poldi Huettel 197, Rima 122 3/4, Fanto 5.80, Karpaty 10.41, Galicja 50.

GIELDA LONDYŃSKA.

Londyn 5. marca. (Tel. G. P.) N. Jork 43.22, Holandia 12.11 i pół, Francja 124.24, Belgia 34.96, Włochy 92.66, Niemcy 20.45, Szwajcaria 25.23 1/8, Hiszpania 32.14, Danja 18.20 i ówierz, Szwecja 18.16 3/4, Norwegia 18.19 3/4, Helsingfors 192.90, Praga 163.81, Wiedeń 34.53, Warszawa 43.28.

GIELDA PARYSKA.

Paryż 5. marca. (Tel. G. P.) Londyn 124.23, Nowy Jork 25.60, Belgia 35.5 i ów., Hiszpania 38.7 i ówierz, Włochy 134, Szwajcaria 49.2 i pół, Danja 68.2 i ówierz, Holandia 10.25 i ówierz, Norwegia 68.2 i pół, Szwecja 68.3 3/4, Praga 76, Rumunia 15.20, Niemcy 607.50, Wiedeń 36.0.

OBROTY PRYWATNE.

Lwów, 5. marca.

Tendencja chwiejna, niżkowa, obrót średni.

**TRADYCYJNY
TANI TYDZIEŃ
BIELIZNY DAMSKIEJ**
od naskromniejszej do najwykwintniejszej przadca od
4. MARCA po cenach **ZNACZNIE ZNIŻONYCH**
Fa: **PIEPES - LWÓW - BOIMÓW 7.**
Przy zakupie od zł. 20 każdy otrzyma **UPOMINEK.**

Każdemu bez poręki
sprzeda „KA-TE” UL. SOBIESKIEGO 12
firma „KA-TE” Telef. Nr. 43-39.

MEBLE
wszelkiego rodzaju NA DŁUGOTERMI-
NOWE SPŁATY.

HEMOROIDY

**HEMORIN
KLEJE**

Sprzedaz na dogodnie splaty!

Maszyny

do szycia

Gramofony

Rowery

Wirówki

mleczne

I części składowe tychże.

Przybory do krawiectwiny i robót ręcznych

Własny warsztat napraw

Aleksander Malimon i Ska

Spółka z ogr. odpow.

Lwów, ul. Wałowa 11a.

ODCISKI
ZGRUBIAŁA SKÓRĘ I BRODAWKI
USUWA BEZ BÓLU I BEZ POWROTNE
ZNAKI
KLAWIOL
PASTKA OŚRODKO FARMACEUTYCZNA
AP. KOWALSKI

Humor.

U LEKARZA.
— Pan jest przemęczony. Powinien pan głowie dać dłuższy spokój.
— Ależ panie doktorze, ja jestem z zawodu fryzjerem!

Nowy wielki konkurs „Gazety Porannej”

P O L S K A

Jest 25 z rzędu państwem, gdzie w wyjątkowo krótkim czasie zdobyła sobie rynek znana od 100 lat, ni-dości-gnionej jakości, najbardziej poszukiwana na rynkach światowych herbata angielska

L Y O N S ' a

Do nabycia we wszystkich handlach kolonialnych w całej Polsce.
PRZEDSTAWICIEL NA LWÓW: ST. PŁOŃSKI, Św. MARKA 2.

NAWET z gorszej stali zrobione noże mogą mieć śliczny wygląd, o ile są czyszczone Vim'em. Przed umyciem należy wytrzeć noże wilgotnym gałgankiem posypanym małą ilością Vim'u,—wszelkie plamy i chropowatości znikną natychmiast. Następnie spłukać, doprowadzić do glansu czystym gałgankiem, a noże będą śliczne. Vim sprzedawany jest w praktycznych puszkach, ułatwiających oszczędne użycie. Każda puszka Vim'u ma blaszane dno, które jest zabezpieczeniem jej od wilgoci.

VIM

V.P.13-27

JAN TEOFIL KULIŃSKI, urodz. 1900, unieważnia zgubioną książeczkę wojskową i kartę mob. wydaną przez 6. B. Sen. 1977-2

UNIEWAŻNIAM skradzioną książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Stanisławów. — Jarosław, Józef Hawryłow. 2069-3

JADALNIE, Sypialnie, Salony biurowe i kuchenne solidne poleca Miejska Wy-stawa, Lwów, plac Hallicki 10. w po-dziwaniu. 1929-6